

Olekas: „Umowa o minerałach zależy od samej Ukrainy i USA” »2

Pokaz filmu „Simona Kossak” w DKP »10

Katyń: 85 lat od decyzji. Sowietci kłamali aż do 1990 roku »17

Sporządzono plan ewakuacji Wilna »21

Bezpieczeństwo Litwy i całej Europy: zrozumienie jest, potrzebne są decyzje

Zachód rozumie zagrożenia idące ze strony Rosji — oceniając sobotnie spotkanie państw NATO w Londynie mówi poseł Ruslanas Baranovas — ale równolegle ze zrozumieniem muszą być podejmowane konkretne decyzje, dlatego czeka na czwartkowy „plan obrony” Ursuli von der Leyen. »6-7

Dentysta: jeden z najbardziej szanowanych zawodów »15

Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu »16

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitė Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(aklonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
Im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2023”, ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy
autorów i nie mogą być utożsamiane z
oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa
Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie” im.
Jana Olszewskiego.

Olekas w „ZW”: „Umowa o minerałach zależy od samej Ukrainy i Amerykanów”

Wiceprzewodniczący Sejmu RL Juozas Olekas w programie „Salon Polityczny” na falach Radia „Žnada Wilių” mówił o planowanych zmianach podatkowych. W rozmowie z Renatą Widtmann mówił też o Ukrainie i polityce USA wobec rosyjskich oligarchów.

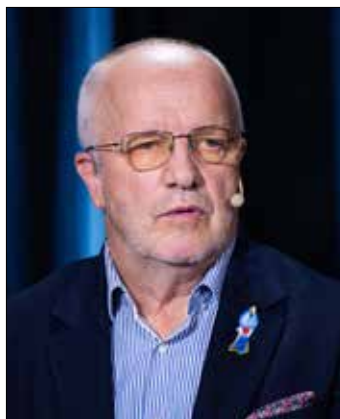
Były minister ochrony kraju, a obecnie wiceprzewodniczący Sejmu, podkreślił konieczność reform, które poprawią jakość usług publicznych na Litwie, oraz omówił wyzwania związane z bezpieczeństwem w regionie.

Olekas zaznaczył, że koalicja rządząca prowadzi dyskusje nad reformą systemu podatkowego, jednak konkretne decyzje nie zostały jeszcze podjęte. „Chcemy, aby wszystkie partie polityczne i grupy tworzące koalicję przedyskutowały, co jest do przyjęcia, a następnie, być może po ponownym wspólnym uzgodnieniu, możemy przedstawić to opinii publicznej” — powiedział.

Zmiany mają na celu zapewnienie lepszego finansowania sektora zdrowia, edukacji oraz usług publicznych. Jak podkreślił, istotne jest również wzmacnianie bezpieczeństwa i stabilności w regionach.

Olekas odniósł się także do umowy Ukrainy z USA w sprawie paliw kopalnych. Jego zdaniem trudno jednoznacznie ocenić, czy porozumienie to przyniesie korzyści obu stronom. „To zależy od samej Ukrainy i od Amerykanów” — stwierdził.

Podkreślił, że kluczowe dla przyszłości Ukrainy są długoterminowe gwarancje bezpieczeństwa oraz odbudowa kraju. „Wydaje mi się,

Juozas Olekas
Fot. Julius Kalinskas, ELTA

że powinien on wykorzystać te możliwości i mieć większy interes w zapewnieniu, że pokój będzie naprawdę trwały” — dodał.

Zapytany o ewentualną misję pokojową UE na Ukrainie, Olekas przypomniał, że Litwa już od lat angażuje się we wspólne inicjatywy wojskowe z Ukrainą i Polską. Wskazał na funkcjonowanie wspólnej brygady oraz udział litewskich instruktorów w szkoleniu ukraińskich żołnierzy. Jego zdaniem Litwa powinna dalej wspierać Ukrainę, również w ramach ewentualnej europejskiej misji wojskowej.

Olekas odniósł się również do słów doradcy prezydenta Litwy Kęstutisa Budrysa, który wyraził sceptycyzm wobec skuteczności umów międzynarodowych w powstrzymaniu rosyjskiej agresji. „To nie papiery ją powstrzymują, ale solidne umowy i zobowiązania, które zostały wdrożone” — podkreślił. Przypomniał, że Ukraina miała już w przeszłości gwarancje bezpieczeństwa, które jednak nie uchroniły jej przed rosyjską inwazją (memorandum budaapesztańskie 1994 r. — przyp. red.). Dlatego jego zdaniem

kluczowe są „bardzo jasne zobowiązania”, które zapewnią Ukrainie realne bezpieczeństwo.

W kwestii wsparcia Ukrainy przez administrację Donalda Trumpa, Olekas ocenił, że zarówno obecny prezydent USA, jak i władze Ukrainy dążą do kontynuowania współpracy. Zapowiedział, że litewscy parlamentarzyści wkrótce udadzą się do USA, aby omówić tę kwestię z przedstawicielami Kongresu. Wskazał również na silne wsparcie dla Ukrainy, jakie wybrzmiało podczas jego niedawnej wizyty w Brukseli.

Pytany o doniesienia dotyczące rzekomego wydawania „złotych kart” dla rosyjskich oligarchów przez administrację Trumpa, Olekas przyznał, że podobne przypadki miały miejsce również w Europie. „Z punktu widzenia wartości, nie akceptuję tego, ale widzimy, jak wielkie pieniądze napędzają niektóre z tych decyzji” — skomentował.

W kontekście polityki Trumpa wobec Rosji i Ukrainy, Olekas przyznał, że jego pierwsza kadencja miała bardziej „europejski” charakter. „Obecnie widzimy te bardziej pokojowe decyzje, które są być może mniej skoordynowane” — ocenił. Podkreślił jednak, że kluczowe jest ścisłe monitorowanie działań amerykańskich władz i aktywna współpraca z Kongresem oraz administracją prezydencką w celu osiągnięcia korzystnych dla Litwy i Ukrainy rozwiązań. ■

Rozmawiała
Renata Widtmann,
Radio „Žnada Wilių”
Opracował
Apolinary Klonowski,
„Kurier Wileński”

W sobotę, 1 marca, na Międzynarodowych Targach Książki w Wilnie odbyła się prezentacja książki Laimy Lavastė „Prezydent Gitanas Nausėda: z bliska” Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

W katedrze wileńskiej – msza św. po polsku z okazji odpustu św. Kazimierza

W wtorek, 4 marca, przypada liturgiczne wspomnienie św. Kazimierza Królewicza, patrona Litwy i Polski.

W tym dniu — w głównym dniu tygodniowego odpustu — w katedrze wileńskiej zostanie odprawiona msza św. w języku polskim.

W trakcie trwania tego-rocznego odpustu św. Kazimierza msze św. w katedrze wileńskiej sprawowane będą nie tylko w języku litewskim, ale również — polskim (4 marca, godz. 15, ks. Szymon Wikło, proboszcz parafii pw. Ducha Świętego), włoskim (6 marca, godz. 19, ks. Alessandro Barelli, proboszcz parafii pw. św. Jana Bosko w Łazdynai), białoruskim (7 marca, godz. 19, ks. Siarhej Maciuszonak, proboszcz parafii pw. św. Apostoła Bartłomieja).

Msza św. po polsku z okazji odpustu św. Kazimierza zostanie odprawiona w katedrze po raz szósty. Z inicjatywy proboszcza katedry ks. Virginijusa Če-

snulevičiusa po raz pierwszy po polsku sprawowana była w roku 2020.

Na zakończenie odpustu w niedzielę, 9 marca, msza św. o godz. 12.30 będzie sprawowana w intencjach uczestników Kiermaszu Kaziukowego. Po zakończeniu nabożeństwa odbędzie się uroczysta procesja dookoła katedry.

Święty Kazimierz (właśc. Kazimierz Jagiellończyk) urodził się 3 października 1458 r. w Krakowie jako trzecie dziecko i drugi syn Kazimierza IV Jagiellończyka i Elżbiety Rakuszan-ki. Jego wychowawcą był Jan Długosz, który napisał o nim, że „był młodzieńcem szlachetnym, rzadkich zdolności, godnego pamięci rozumu”.

W latach 1481-1483 — podczas pobytu króla Kazimierza IV Jagiellończyka

na Litwie — królewicz Kazimierz jako namiestnik rządził Królestwem Polskim. Już wtedy odznaczał się sprawiedliwością i troską o ubogich, dbał także o bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne kraju. Na Litwie natomiast zyskał sobie wdzięczność wśród ludności i popularność ze względu na troskę o potrzeby mieszkańców, zwłaszcza biednych i pokrzywdzonych.

Był człowiekiem głęboko wierzącym, życie kontemplacyjne łączył jednak z działalnością polityczną, przygotowując się do objęcia władzy w kraju. Jego przygotowania do przejęcia rządów przerwała śmiertelna choroba. Św. Kazimierz zmarł w Grodnie 4 marca 1484 r. mając niespełna 26 lat. Został pochowany w katedrze wileńskiej.

■ wilnoteka.lt

Imieniny

4 marca

Adriana, Arkadiusza, Gerarda, Humberta, Jakubina, Kazimierza, Leonarda, Lucjusza, Łucji, Nestora, Piotra Placyda, Witosława

5 marca

Fokasa, Fryderyka, Jeremiasza, Krzysztofa, Marka, Oliwii, Teofila, Wergiliusza, Wirginii, Wolimira

Cytat dnia

„Ten korytarz to — komunikacyjna alternatywa łącząca nas z Europą poprzez Polskę, jeśli w krytycznym wypadku korytarz „Via Baltica” będzie zablokowany albo wykorzystywany do innych celów” — skomentował plany rekonstrukcji i przystosowania do celów wojskowych drogi z Wilna do Augustowa przedstawiciel resortu komunikacji Litwy Lukas Paškevičius.

Liczba dnia

1 000

karabinów au-

tomatycznych szwedzkiej produkcji AK-4MT przekazało Ministerstwo Ochrony Kraju RL dla Związku Strzelców. Broń będzie wykorzystywana w szkoleniach członków tej paramilitarnej organizacji.

Oficjalne otwarcie nowego budynku przychodni ambulatoryjnej w Pogirach – dla jeszcze lepszych usług opieki zdrowotnej

27 lutego nastąpiło symboliczne otwarcie ambulatorium w Pogirach, które przeniosło się do nowego, bardziej przestronnego pomieszczenia. Placówka ta stawia sobie za cel zapewnienie najwyższej jakości opieki zdrowotnej wszystkim, którzy się do niej zgłaszają. W uroczystości przecięcia wstęgi wzięli udział: mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, wicemer Edyta Tamošiūnaitė, dyrektor Przychodni Rejonu Wileńskiego Evaldas Navickas, członkowie rady, pracownicy przychodni i ambulatorium, a także wielu innych gości.

„Wszystkie decyzje podejmowane przez Samorząd mają na celu dobro naszych mieszkańców. Niezależnie od tego, czy chodzi o poprawę usług zdrowotnych, czy wzbogacenie oferty kulturalnej, wszystko jest zorientowane na człowieka, aby życie w rejonie wileńskim stało się dla niego lepsze i wygodniejsze.

Jak widać, Pogiry rosną i pięknieją; wkrótce w pobliżu powstanie park i zostanie otwarte nowe centrum kultury, a otwarcie tego ambulatorium jest ważnym etapem w rozwoju naszego systemu opieki zdrowotnej. Zdrowie jest oczywiście najważniejszym aspektem naszego życia, dlatego zapewnienie wysokiej jakości usług zdrowotnych jest priorytetowym zadaniem Samorządu, bez względu na koszty” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Mer dziękował całej społeczności medycznej za poświęcenie i nieustanną pracę na rzecz społeczeństwa i życzył, aby dostępność usług w tym terenie tylko rosła i rozwijała się.

Zaznaczył również, że cieszy go zaangażowanie kierownictwa przychodni w rozważanie możliwości rozwoju placówki. Obecnie dla rady złożono wnioski o dzierżawę pomieszczeń, co otworzyłoby drogę do utworzenia nowej placówki służby zdrowia, podnosząc tym samym jakość świadczonych usług na bardzo wysoki poziom.

„Mamy nadzieję, że nowa siedziba przyczyni się do jeszcze lepszej jakości świadczonych usług i zapewni

■ Ambulatorium oferuje pacjentom lepsze warunki do uzyskania usług zdrowotnych

większy komfort zarówno pacjentom placówki, jak i pracującym tu lekarzom. Życzę, aby wszystkie zaplanowane i realizowane projekty zdrowotne rozwijały się pomyślnie, ponieważ osią tego wszystkiego są mieszkańcy naszego rejonu i ich dobro” – powiedziała wicemer E. Tamošiūnaitė.

Imprezę uświetniły występy dzieci ze Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie.

W nowym ambulatorium w Pogirach znajdującym się przy ul. Šiltanamių we wsi Pogiry, pacjentom stworzono lepsze możliwości otrzymywania wysokiej jakości i dostępnych usług podstawowej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Ambulatorium oferuje

usługi z zakresu medycyny rodzinnej i stomatologii. Obejmuje to diagnostykę chorób, profilaktyczne badania zdrowia i szczepienia. W celu szybszej diagnozy i skuteczniejszego leczenia, w ambulatorium przeprowadzane są badania morfologii krwi, ogólne badania moczu, glukozy i białka C-reaktywnego. Wyniki tych badań są na bieżąco wprowadzane do systemu informatycznego przychodni, co zapewnia dynamikę badań pacjenta.

Fot. vrs.lt

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

■ Uroczyste przecięto wstęgę, symbolicznie otwierając nowe pomieszczenia ambulatorium w Pogirach

AKCJA RATUNKOWA Wioślarz A. Mockus uratowany ze sztormu na Oceanie Spokojnym

Litewski wioślarz Aurimas Mockus, który utknął w łodzi wiosłowej podczas sztormu na Oceanie Spokojnym, został uratowany i przeniesiony na australijski okręt wojskowy, który transportuje go na ląd. Zespół wioślarski ogłasza, że Mockus został uratowany o godzinie 23:00 w niedzielę 2 marca czasu litewskiego. Wioślarz został przebadany przez medyków na pokładzie okrętu wojskowego i oczekuje się, że dotrze do australijskich brzegów w ciągu półtora dnia. Według podróżnika, nie odniósł on poważnych obrażeń.

Mockus, który próbował przepłynąć Ocean Spokojny w pojedynczej łodzi wiosłowej, został uwięziony przez potężny sztorm. Wypłynął 15 października ub. r. z San Diego w USA i planował dopłynąć do Brisbane w Australii.

ENERGETYKA 15 mln euro wsparcia dla odbiorców prądu z elektrowni słonecznych

Mieszkańcy mogą ubiegać się o wsparcie na zakup zdalnych elektrowni słonecznych od wtorku 4 marca. Łącznie na wsparcie zostanie przeznaczonych 15 mln euro — ogłosiło Ministerstwo Energetyki. Według ministra energii Žygmantasa Vaičiūnasa, warunki zakupu części zdalnej elektrowni słonecznej są obecnie atrakcyjne, ponieważ elektrownie są tańsze, a gospodarstwa domowe nie muszą radzić sobie z ograniczeniami ESO (państwowego dystrybutora energii) przy wyborze elektrowni z parków słonecznych, więc środek ten jest doskonałą alternatywą dla tych, którzy nie otrzymują warunków technicznych ESO. „Naszym celem jest umożliwienie jak największej liczbie osób stania się konsumentami energii w prosty i szybki sposób. Dlatego chcemy przyspieszyć

produkcję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii poprzez różne środki wsparcia” — powiedział Vaičiūnas. Nabór wniosków będzie potrwać do 5 maja. Za każdą kilowatogodzinę (kWh) zainstalowanej mocy, maksymalnie do 10 kWh, zostanie wypłacone 323 euro.

NOMINACJE Oscar dla najlepszego filmu trafia do „Anory”

„Anora”, tragikomiczna historia współczesnego Kopciuszka osadzona w mrocznym świecie nowojorskich striptizerek, rosyjskich miliarderów i nieudanych gangsterów, zdobyła w niedzielę Oscara dla najlepszego filmu. Dzieło autorstwa niezależnego, amerykańskiego filmowca Seana Bakera łączy w sobie zniuansowane obrazy pracy seksworkerki, „złamane serce” i przyjemną do oglądania dla widzów farsę, opowiadając historię dziewczyny do towarzystwa, która poślubia syna oligarchy. Niskobudżetowy film skusił wyborców Akademii Filmowej, pokonując dziewięciu konkurentów, w tym „Conclave” i „The Brutalist”. Gwiazda „Anory” Mikey Madison zdobyła Oscara dla najlepszej aktorki.

NOMINACJE Łotewska „Powódź” zdobywa Oscara

Oscar dla najlepszego filmu animowanego powędrował w niedzielę do „Flow” (pol. Powódź), pozbawionej dialogów opowieści o zwierzętach, które przetrwały katastrofę, wieńcząc imponujący sezon nagród dla

łotewskiego filmu zrealizowanego przy skromnym budżecie. Poruszający film opowiada historię samotnego, czarnego kota, który w obliczu gwałtownej powodzi niechętnie wyrusza w podróż w towarzystwie nieprawdopodobnej grupy zwierząt, w tym energicznego golden retrievera i zaniepokojonej kapibary. Dzieło niezależnego łotewskiego reżysera Gintsa Zilbalodisa wyprzedziło takie tytuły jak „Inside Out 2”, „Mémorial of a Snail”, „Wallace and Gromit: Vengeance Most Fowl” i „The Wild Robot”, zdobywając pierwszą nagrodę Oscara w historii Łotwy. Przyjmując statuetkę, Zilbalodis docenił to osiągnięcie, a jednocześnie zwrócił uwagę na przewodnią zasadę filmu, że „wszyscy jedziemy na tym samym wózku, musimy przezwyciężyć różnice i znaleźć sposób na wspólną pracę”.

TECHNOLOGIE Łądownik prywatnej amerykańskiej firmy wylądował na Księżycu

Łądownik prywatnej amerykańskiej firmy pomyślnie wylądował w niedzielę na Księżycu po długiej podróży w przestrzeni kosmicznej. Jest to dopiero druga misja prywatnej firmy, która osiągnęła ten cel i pierwsza, która wylądowała pionowo. Blue Ghost Mission 1 firmy Firefly Aerospace wylądował krótko po godzinie 15.34 czasu wschodniego USA (10.34 czasu litewskiego). Dyrektor generalny Jason Kim potwierdził później, że lądowanie było „stabilne i pionowe”, w przeciwieństwie do pierwszego prywatnego lądowania w lutym ubiegłego roku, kiedy łądownik wylądował na boku. Misja, nazwana „Ghost Riders in the Sky”, jest częścią partnerstwa między NASA a przemysłem w celu obniżenia kosztów i wsparcia programu Artemis, którego celem jest powrót astronautów na Księżyc.

Str.opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. EPA-ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Bezpieczeństwo Litwy i całej Europy: zrozumienie jest, potrzebne są decyzje

Antoni Radczenko

Po bezprecedensowej w historii światowej dyplomacji kłótni pomiędzy Wołodymyrem Zełenskim a Donaldem Trumpem w Białym Domu, w ubiegłą sobotę odbył się szczyt kilkunastu przywódców państw NATO w Londynie.

— Z bardziej poważnymi wnioskami, jeśli mówimy o tzw. konflikcie w Białym Domu, musimy poczekać. Wszystko będzie zależało od tego, jak sytuacja będzie się rozwijała w najbliższym czasie. Tak naprawdę nie wiem, z jakim nastawieniem do USA przyjechał Zełenski. Czy faktycznie takie miał nastawienie, czy to było efektem emocji? Słyszymy wypowiedzi niektórych republikanów, którzy żądają dymisji lub przeprosin. Jeśli Zełenskiemu, przy pomocy Europy, uda się powrócić do stołu negocyjacyjnego, to wówczas być może jego taktyka sprawdzi się. W ten sposób może wzmocnić swoje stanowisko. Na zasadzie, że nawet Ameryce może powiedzieć „nie” — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Ruslanas Baranovas, wiceprzewodniczący sejmowego Komitetu ds. Europy oraz członek Komitetu Spraw Zagranicznych, którego zdaniem Zełenski nie powinien był wypowiadać pewnych słów. Na przykład o tym, że Amerykę od Ukrainy „dzieli ocean”, dlatego Ameryka czuje się bardziej bezpiecznie.

REAKCJA LITWY

Na spotkanie w Londynie nie zaproszono przedstawiciela Litwy. Minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys oświadczył, że nie ma żadnych przesłanek ku temu, by państwa zachodnie w sprawie bezpieczeństwa krajów bałtyckich rozmawiały za ich plecami. Szef dyplomacji podkreślił, że sojusznicy zawsze dzielą się wszystkimi ustaleniami, jakie zostały pod-

W Białym Domu doszło do bezprecedensowej kłótni pomiędzy Zełenskim a Trumpem Fot. EPA-ELTA

jęte podczas różnych spotkań. „To samo dotyczy Europy i USA, kiedy kwestia dotyczy nas” — powiedział dziennikarzom w poniedziałek minister.

Budrys podkreślił, że niezaprośzenie państw bałtyckich na spotkanie było błędem. „Tym razem krąg zaproszonych poszerzył się. W spotkaniu uczestniczyła nie tylko Dania, ale również inne kraje północy, ale niezaprośzenie państw bałtyckich było błędem. My to jasno przekazaliśmy. Rozmawiałem ze swymi kolegami z państw północy, którzy zapewnili, że ten przekaz dotarł, solidarność w tym miejscu mamy” — zapewnił minister.

„Wszyscy rozumieją, że zawieszenie krajów bałtyckich oznacza koniec europejskiego bezpieczeństwa. To koniec geopolityki Europy. To byłby koniec dla wielu” — dodał Budrys.

Premier Wielkiej Brytanii Keir Starmer przeprosił po szczycie kraje bałtyckie, że nie zostały zaproszone. W poniedziałek do Włoch i Watykanu z oficjalną wizytą udał się prezydent Litwy Gitanas Nausėda. Tymczasem z wizytą do Stanów Zjednoczonych w nie-

dzielę udała się minister ochrony kraju, gdzie spotkała się z przedstawicielami biznesu zbrojeniowego. „Sytuacja jest napięta. Dlatego musimy mocniej pracować niż zwykle. Będziemy w stanie efektywnie pomóc Ukrainie, jeśli tylko odpowiednio zainwestujemy w obronę Europy i będziemy rozwijali swój przemysł zbrojeniowy” — oświadczyła przed wylotem Dovilė Šakalienė.

REAKCJA POLSKI

Podczas sobotniego szczytu Donald Tusk oświadczył, że Zachód nie skapituluje przed rosyjskim szantażem. Polityk powiedział, że obecnie jesteśmy świadkami przełomowego momentu w wojnie i zbliżających się rozmów pokojowych. „Nie było niespodzianek, polskie stanowisko oddawało dokładnie nastrój na sali i w tych najważniejszych kwestiach wszyscy mniej więcej mają podobne stanowisko. Ukraina wymaga stałego wsparcia i możliwie silnej pozycji przed negocjacjami z Rosją.

6.>>

Nikt nie ma wątpliwości, kto jest agresorem, kto jest ofiarą i po czyjej stronie stoi Europa w tym konflikcie” — oświadczył premier Polski.

Zdaniem polskiego polityka Zachód w kontekście Ukrainy miał wspólne stanowisko. „Trzeba zrobić wszystko, żeby Europa i Stany Zjednoczone mówiły jednym głosem” — oświadczył Tusk.

Premier Włoch Giorgia Meloni zaproponowała siebie jako mediatorkę między Europą a Stanami Zjednoczonymi. „W świecie, który się zmienia i w którym trzeba mieć wspólne cele i plany, takie spotkanie między USA i UE jest absolutnie możliwe, jeśli będziemy działać. Bez poddawania się emocjom, racjonalnie” — oświadczyła w Londynie polityk.

CO POWIE VON DER LEYEN?

Nie patrząc na mocne słowa przywódców europejskich, Europa nadal nie posiada planu do działania.

— W przypadku Europy, to czekam na czwartek, kiedy Ursula von der Leyen powinna zaprezentować plan obrony Europy. W dużym stopniu to od niej będzie zależała realizacja dużych, wspólnych, europejskich projektów. Dużo będzie zależało od tego, czy opowie o wspólnych wydatkach na obronę. Bo jeśli będzie mowa tylko o zaciąganiu przez oddzielne kraje większych pożyczek z budżetu unijnego, to wszystko zostanie na poziomie rozmów. Unijny budżet jest długoterminowy. Nowy budżet ma być uchwalony tylko w 2028 roku. Więc jeśli do tego czasu nie wykonamy odpowiednich dodatkowych kroków, to tych pieniędzy naprawdę nie będzie dużo. Właśnie czwartek będzie swoistym testem, na ile Europa poważnie traktuje sytuację — podkreślił Baranovas.

Po londyńskim szczycie Wołodymyr Zełenski poinformował, że jest gotów podpisać umowę ze Stanami Zjednoczonymi. Wyraził nadzieję, że jego relacje z Trumpem zostaną odbudowane. „Co się tyczy uratowania tych relacji, to sądzę, że będą kontynuowane. Nie uważam jednak za właściwe, aby takie dyskusje odbywały się

Niezaproszenie państw bałtyckich na szczyt w Londynie było błędem — oświadczył Kęstutis Budrys **Fot. Karolina Gudžiūnienė, ELTA**

całkowicie otwarcie. Nie myślę, aby format tego, co się wydarzyło, przyniósł coś pozytywnego lub wzbogacającego nas jako partnerów” — wytłumaczył swoje stanowisko prezydent Ukrainy.

PRZYGOTOWAĆ SIĘ NA NAJGORSZE

Przewodnicząca KE oświadczyła, że Europa powinna równolegle wspierać Ukrainę oraz dozbrajać się. „Niezwykle ważne jest długoterminowe zwiększenie inwestycji w obronność. Chodzi o bezpieczeństwo Unii Europejskiej. W środowisku geostrategicznym, w którym żyjemy, musimy przygo-

tować się na najgorsze, a tym samym wzmocnić obronę” — powiedziała Ursula von der Leyen.

Zdaniem naszego rozmówcy Europa zdaje sobie sprawę z rosyjskiego zagrożenia, aczkolwiek nadal nie widzi tej sytuacji tak samo, jak ją widzą kraje wschodniej flanki NATO.

— Rozumieją, ale to nie wystarczy. Potrzebne są konkretne działania. Muszą być przekazane odpowiednie fundusze na obronę, aby za każdym razem nie sprawdzać, czy USA nadal są z nami — podzielił się Ruslanas Baranovas.

TVP
WILNO

■ Rys. Władysław Mickiewicz

„To nie przedsiębiorstwa”. Nowa ustawa ułatwi funkcjonowanie kościołów

Justyna Giedrojc

— Wysokie rachunki za usługi komunalne uderzają w kościoły, ponieważ są one traktowane jako przedsiębiorstwa — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. Mirosław Grabowski, proboszcz parafii św. Rafała w Wilnie.

UTRZYMAĆ KOŚCIOŁY JEST CORAZ TRUDNIEJ

Przygotowując nową ustawę grupa parlamentarzystów chce pomóc kościołom i zmniejszyć wysokie rachunki.

„Widziałam rachunek, który musiała opłacić pewna wspólnota religijna. Był ogromny, jedynie za zużyty w ciągu miesiąca prąd musieli zapłacić ponad 400 euro. Lżej jest w większych miastach, gdzie w parafiach jest więcej wiernych, ale sytuacja jest o wiele gorsza w małych miejscowościach. Jest tam też wiele drewnianych kościołów, które są zażytkami i które trzeba stale ogrzewać od jesieni do wiosny. Parafie są nieliczne i utrzymać kościoły, szczególnie w sezonie grzewczym,

W Sejmie szykuje się projekt ustawy, zgodnie z którym kościoły mają zostać uznane za konsumentów bytowych. Takim konsumentom gazu i prądu, w odróżnieniu od przedsiębiorstw, przysługują niższe taryfy.

jest coraz trudniej” — poinformowała Daiva Petkevičienė, posłanka na Sejm z ramienia partii Świt Niemna.

KOŚCIOŁY FUNKCJONUJĄ JAKO PRZEDSIĘBIORSTWA

Ustawa przewiduje, że za konsumentów bytowych gazu będą uważane tradycyjne wspólnoty religijne i kościoły uznawane przez państwo litewskie, które wykorzystują zasoby gazu na potrzeby członków parafii oraz ogrzewania obiektów sakralnych.

— Problem polega na tym, że obecnie kościoły funkcjonują jako przedsiębiorstwa, ale nikt nie chce uwzględnić tego, że przedsiębiorstwa coś produkują, kościół zaś żyje z tego, co ludzie ofiarują i sam niczego nie produkuje. Ofiarowane pieniądze wydawane są na opłatę za ogrzewanie, wodę, prąd. Dziwne jest, że nas traktują w taki sposób — podkreśla ks. Mirosław Grabowski.

POTRZEBNE I SPRAWIEDLIWE

Zaznacza, że wysokie rachunki znacznie utrudniają działalność kościoła.

— Pamiętam, jak kiedyś mówiono, że w czasach sowieckich wszyscy użytkownicy prądu płacili cztery kopiejki za kilowatogodzinę, przedsiębiorstwa płaciły jedną kopiejkę, zaś kościół — 25 kopiejek. Wtedy to wiadomo, że były czasy, kiedy szła nagonka na kościół, był rozdział pomiędzy kościołem i państwem. Ale dlaczego dzisiaj nadal przysługują kościołowi wyższe taryfy? Trudno powiedzieć. Przyjęcie nowej ustawy byłoby bardzo potrzebne i sprawiedliwe — dodaje duchowny.

Rozszerzyć grupę konsumentów bytowych parlamentarzyści proponują już po raz kolejny. W 2022 r. rząd nie zaakceptował podobnych zmian. Ministerstwo Energetyki zapowiedziało wówczas, że wspólnoty religijne nie mogą być przyrównane do mieszkańców, którzy wykorzystują gaz i prąd na potrzeby osobiste, rodzinne lub domowe. ■

■ Wysokie rachunki za usługi komunalne uderzają w kościoły Fot. Marian Paluszkiwicz

W kraju rośnie liczba kradzieży

Mieszkańcy Litwy niezbyt aktywnie zapobiegają kradzieżom. Prawie 30 proc. osób ankietowanych przyznaje, że chociaż raz doświadczyło kradzieży. Takie dane opublikowała spółka Lietuvos draudimas.

Specjaliści ds. ubezpieczeń zauważają, że w ponad 30 proc. incydentów związanych z kradzieżą mienia nie stosowano żadnych skutecznych sposobów zabezpieczających dom przed włamaniem. Są zdania, że ludzie zbyt często lekceważą środki zabezpieczenia mienia przed złodziejami. Z przeprowadzonego przez spółkę ubezpieczeniową sondażu wynika, że najczęściej kradzieży doświadczają mieszkańcy dużych miast (52 proc.).

DRZWI ANTYWŁAMANIOWE, ZAMKI I OBECNOŚĆ PSA

60 proc. ankietowanych zabezpieczyło swoje domy przed złodziejami, montując drzwi antywłamaniowe, 35 proc. zamontowało w drzwiach kilka zamków, jednak 14 proc. respondentów w ogóle nie zabezpiecza swoich domów przed kradzieżami.

„Drzwi antywłamaniowe to dobry początek, ale zalecamy także zainstalowanie systemów sygnalizacyjnych drzwi i okien, czujników ruchu czy monitoringu. Są to skuteczne sposoby zabezpieczenia przed włamaniem, które znacznie zmniejszają ryzyko kradzieży z domów i mieszkań” — mówi Artūras Juodeikis, dyrektor departamentu odszkodowań spółki Lietuvos draudimas.

Ekspert zaznacza, że zadziwiającym jest fakt, że 12 proc. respondentów (mieszkańców wsi i małych miejscowości) uważa, że zostawiony w domu pies skutecznie odstraszy złodziei.

NAJSKUTECZNIEJSZE KOMPLEKSOWE ZABEZPIECZENIE DOMU

Z sondażu wynika, że zaledwie 12 proc. mieszkańców zainstalowało w swoich domach czujniki ruchu, 16 proc. zainwesto-

Policja prosi mieszkańców o aktywne włączenie się w podniesienie zabezpieczenia swoich domów przed włamaniem **Fot. Marian Paluszkiewicz**

wało w systemy sygnalizacyjne drzwi i okien.

„Trzeba mieć świadomość, że najbardziej skuteczne jest kompleksowe zabezpieczenie domu. Drzwi antywłamaniowe i dodatkowe zamki nie zabezpieczą całkowicie przed złodziejami. Przed planowanym włamaniem, złodzieje obserwują domy i tylko nowoczesne systemy alarmowe skutecznie mogą ich odstraszyć” — wyjaśnia ekspert.

Zaznacza, że nie należy chwalić się cennymi przedmiotami w sieciach społecznościowych.

„Złodzieje decydują się na włamanie, gdy przez okna domu widoczne są kosztowne przedmioty czy przed domem stoją luksusowe samochody. Zalecamy także nie informować w sieciach społecznościowych np. o swoich planach podróży. Ale nawet na krótko wychodząc z domu należy pamiętać o włączeniu systemu alarmowego. Warto też w drzwiach tarasowych i balkonowych zainstalować dodatkowe zamki i zatrzaski. Na szyby okienne można przykleić

przezroczystą folię antywłamaniową, która chroni przed rozbięciem szyby i utrudnia dostanie się do wnętrza” — dodaje Artūras Juodeikis.

W 2024 r. spółka Lietuvos draudimas zarejestrowała 360 kradzieży, odszkodowanie wyniosło średnio 1,3 tys. euro. Największe odszkodowanie, jakie spółka wypłaciła za kradzież mienia z domu, wyniosło 70 tys. euro.

DUŻY WZROST KRADZIEŻY

Policja informuje, że obecnie odnotowuje się duży wzrost kradzieży oraz apeluje do mieszkańców o aktywne włączenie się w podniesienie zabezpieczenia swoich domów przed włamaniem. Według danych policji, stale wzrasta liczba kradzieży w domach wielomieszkaniowych, posesjach prywatnych, na terenach budowy. Po stwierdzeniu kradzieży w domu czy mieszkaniu, należy powiadomić policję dzwoniąc na nr tel. 112.

Opr. J.G.

Pokaz filmu „Simona Kossak” w DKP

We wtorek, 4 marca, o godz. 18.30 w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie, w ramach 5. edycji cyklu spotkań z Kinem Polskim odbędzie się pokaz filmu „Simona Kossak”.

Honorata Adamowicz

Jest to o film o niezwyklej kobiecie, córce i wnuczce słynnych malarzy, która wbrew rodzinnej tradycji poświęciła życie dla nauki i przyrody. Simona Kossak po ukończeniu studiów postanawia porzucić dawne życie w Krakowie i rozpocząć pracę w Białowieży.

— Chciałem w tym filmie opowiedzieć o Puszczy Białowieskiej, która jest ostatnim tego typu lasem w Europie, o który wciąż za mało dbamy, o naszym stosunku do przyrody, niechęci do zrozumienia jej, ignorowania procesów które w niej zachodzą, którego skutkiem jest katastrofa ekologiczna, której powoli coraz bardziej doświadczamy. Jak w każdym filmie, w którym występują zwierzęta, trudność polega na tym, że nie są one profesjonalnymi aktorami i trzeba dużo cierpliwości poświęcić tej współpracy, ale mają w sobie naturalny urok, który wart jest każdego wysiłku — dzieli się w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Adrian Panek reżyser i scenarzysta filmu „Simona Kossak”.

Z TOKSYCZNEGO DOMU DO WOLNEJ PUSZCZY

Jak opowiada reżyser, Simona Kossak była polską biologką, która całe swoje życie zawodowe poświęciła Puszczy Białowieskiej. Pochodziła z rodziny słynnych malarzy, którzy znani byli z wielkich dzieł historycznych, ale również świetnych przedstawień przyrody. W zamierzeniu swojej matki, Elżbiety Kossak miała być kolejnym malarzem, mężczyzną, ale ku rozczarowaniu matki urodziła się kobieta, w dodatku pozabawioną talentu malarskiego.

— Dorastała w arystokratycznym, podupadającym domu w Krakowie i, jak to w takich domach bywało, było to wychowanie pełne dyscypliny, emocjonalnego dystansu, czasami przemocy, z którego wyszła bardzo pokiereszowana emocjonalnie. W przeciwieństwie do artystycznej rodziny skierowała

■ W roli Simony Kossak wystąpiła Sandra Drzymalska Fot. mat. pras.

swoje zainteresowania ku nauce. Bardzo spodobała mi się w postaci Simony opowieść o młodej kobiecie, która ucieka z toksycznego domu do puszczy i odnajduje tam swoje miejsce, które tak naprawdę jest starym domem, który wszyscy opuściliśmy. W malarstwie Kossaków przyroda była potraktowana jako ozdoba, coś drugoplanowego, sielankowego, natomiast u Simony stała się tematem wiodącym, traktowanym na poważnie, w kontrze do tradycji Kossaków — opowiada Adrian Panek.

ZAKORZENIONY PODZIAŁ

Jak zauważa reżyser, kiedy dziś wiemy o wiele więcej o związkach zachodzących w przyrodzie, w nas samych, traktujemy naszą zwierzęcość w sposób naturalny. Zaś latach siedemdziesiątych kulturowy podział na człowieka i całą resztę był silnie zakorzeniony, odbierając nam możliwość pełniejszego rozumienia siebie. Simona Kossak często podkreślała, że fakt bycia zwierzęciem niczego nam nie odbiera, nie uwłacza nam. W swojej pracy badała zwierzęta, była psycholożką zajmującą się zwierzętami, zajmowała się również walką

o ochronę puszczy, więc była jednym z pierwszych polskich ekologów. W późniejszym okresie udzielała się również medialnie, stworzyła cykl audycji i książek o życiu zwierząt, w których z czułością i przenikliwością opowiadała o ich obyczajach, które nie różnią się od zachowania ludzi. Całe swoje życie w Białowieży spędziła w leśniczówce Dziedzinka, razem ze swoim partnerem życiowym Lechem Wilczkiem, znanym fotografem przyrody.

UZNANIE KRYTYKÓW

Film „Simona Kossak” zdobył uznanie krytyków i został wyróżniony licznymi nagrodami oraz nominacjami. W 2025 r. „Simona Kossak” otrzymała nominacje do Polskich Nagród Filmowych Orły w kategoriach: Najlepsza Scenografia (Agata Adamus), Najlepsze Kostiumy (Kalina Lach, Paulina Sieniarska), Najlepsza Muzyka (Bartosz Chajdecki), Najlepsza Główna Rola Kobieta (Sandra Drzymalska) oraz Najlepsza Drugoplanowa Rola Kobieta (Agata Kulesza).

Projekt dofinansowany przez Samorząd Miasta Wilna. ■

Na Zaolziu i Wileńszczyźnie. Rozmowy o życiu Polaków (III)

„Zwrot” jest miesięcznikiem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czechach. W ubiegłym roku obchodził swoje 70. Urodziny. Obecny był tam również dziennikarz „Kuriera Wileńskiego” Rajmund Klonowski, który wspólnie z redaktorem naczelną „Zwrotu” Haliną Szczotką wpadł na pomysł, żeby się wymieniać listami — zarówno w ramach współpracy mediów Polaków na świecie, jak i bliższego poznawania się Zaolzia oraz Wileńszczyzny, mających przecież tak wiele wspólnego.

Droga Halino,

Wilno bywa do Wiednia porównywane przede wszystkim przez wzgląd na topografię (niemala jest także porównań do Rzymu), ale bale? Cóż... Okupacja rosyjska po rozbiorach uczyniła z Wilna (stolicy kraju o powierzchni miliona kilometrów kwadratowych!) garnizonowe miasto, pozbawiane wszelkiego charakteru. A co się udało odrodzić w XX w., zakończyło nastanie II Wojny Światowej i kolejna rosyjska okupacja. I o ile spotkania oplatkowe organizują wszystkie organizacje, to o tyle spotkania zapustowe, a bale to w ogóle, są rzadsze. I trudno powiedzieć, czy wynika to raczej z północnego klimatu, czy z bliskiego kalendarzowo odpustu Świętego Kazimierza Królewicza, czyli wileńskich Kaziuków.

Święty Kazimierz, syn króla Kazimierza IV Jagiellończyka i brat Zygmunta Starego, to pierwszy litewski święty. Był dobrze zapowiadającym się następcą tronu, lubianym przez bliźnich i pobożnym, którego strawiła gruźlica i zmarł właśnie 4 marca 1484 r. w Grodnie. Jego relikwie spoczywają w kaplicy św. Kazimierza przy wileńskiej Katedrze, poświęcona mu jest pierwsza barokowa świątynia Wilna. Jest patronem Litwy, Polski, Radomia, kawalerów maltańskich oraz służby publicznej, zaś przypadający właśnie 4 marca jego odpust i towarzyszący mu jarmark są nieodzownymi elementami wileńskich tradycji i kalendarza.

Strojów i tańców zazdroszczę — u nas tańczą i posiadają stroje ludowe członkowie licznych zespołów ludowych, ale poza koncertami raczej rzadko się takie stroje nosi. A chyba szkoda, bo na scenie częściej widzi się bardziej barwne stroje krakowskie, a przecież strój ludowy wileński jest nie mniej piękny, a za to ile w nim dostojności! Może i fajnie by było, gdyby każdy taki strój na specjalne okazje posiadał?

Za to barw nie brakuje także w Wielkim Poście, aczkolwiek u nas bez pogrzebu basa (z niecierpliwością czekam, by to zobaczyć!) — a to za sprawą wileńskich palm, witych na Niedzielę Palmową. Te są splatane w wałeczki z suszonych kwiatów, czasem barwnego papieru i najróżniejszych dodatków, zaś wileńskie palmiarstwo jest uznawane za dziedzictwo kultury Litwy i czynione są starania, by znalazło się na liście dziedzictwa UNESCO. Na stronie kurierwilenski.lt można zobaczyć, jak takie palmy wyglądają.

Zaś w Wielkanoc odradza się tradycja nocnego czuwania przy Grobie Pańskim i Mszy rezurekcyjnej z procesją, po której można zasiąść do świątecznego stołu z rodziną przy świeconce.

Rajmund

KURIER
WILEŃSKI

Drogi Rajmundzie,

Luty to, jak wiadomo, karnawał. A jak karnawał, to bale. Cieszyń nazywany był Małym Wiedniem nie tylko ze względu na architekturę, ale też ze względu na szeroko pojętą kulturę. Kiedyś koncertował tu Johann Strauss ojciec, koncertował Franciszek Liszt. Odbываły się też bale. Najprawdopodobniej pierwszy z udziałem wysokich sfer miał miejsce w 1779 r. po podpisaniu tzw. Pokoju Cieszyńskiego. Ówczesny burmistrz i kronikarz Cieszyna Alois Kaufmann pisał, że mieszczyki cieszyńskie sprowadzały do niego modne kreacje z samego Wiednia.

Jak widać, tradycja balów w naszym regionie jest bardzo długa. Obecnie organizują je prawie wszystkie organizacje, szczególnie te polskie. Zdarza się, że w jednej małej miejscowości w trakcie karnawału można bawić się nawet na trzech tego typu imprezach.

Karnawał na Zaolziu rozpoczyna Bal Akademicki. Organizuje go dla studentów, którzy przyjeżdżają do domu na święta, Sekcja Akademicka „Jedność”. Potem jest Bal Gorolski, na którym wszyscy bawią się w strojach ludowych. Spotkać tam można nawet senatora, burmistrza czy konsula w stroju gorolskim. Pojawić się na takim balu w garniturze, to jak przyjąć w dresach. W tym roku jednak Balu Gorolskiego nie było, ponieważ zmieniają się organizatorzy tej wyjątkowej imprezy. Nowi zapraszają na bal już za rok. Swoją bal w strojach ludowych organizuje też młodzież.

Polskie bale różnią się od tych organizowanych przez Czechów. Każdy rozpoczyna się polonezem, po nim następują walce, walczyki, polki. Na Zaolziu wszyscy umieją tańczyć, a to za sprawą lekcji tańca, w których uczestniczy większość uczniów szkół średnich.

Co jeszcze wyróżnia bale polskie? Kotyliony! Nasze karnawałowe kotyliony mają najróżniejsze kolory i kształty. Otrzymują je panowie od swoich partnerek jako podziękowanie za taniec. Panowie odwiedzają się, kupując paniom kwiaty. Panowie z dumą noszą kotyliony na swoich garniturach, ich liczba świadczy bowiem o powodzeniu wśród pań. Dochód ze sprzedaży kwiatów i kotylionów zasila budżet polskich organizacji.

A potem przychodzą ostatki i najczęściej we wtorek przed Środą Popielcową pogrzeb basa, czyli żartobliwy kondukt żałobny, w trakcie którego w widowiskowy sposób żegna się instrumenty muzyczne, które muszą zamilknąć na czas postu. Spójrz w tym czasie na nasz portal Zwrot.cz, to zobaczysz, jak taki pogrzeb basa wygląda. No i koniec zabawy, aż do Wielkanocy, kiedy to w Niedzielę Wielkanocną młodzież urządza imprezy nazywane śmiegustówkanu (śmiegustami). Kończą się one po północy porządnym dyngusem.

Halina

zwrot

Trump szansą dla Europy Środkowej?

Eksperci mają odrębne opinie

Antoni Radczenko

Z kolei politolog i historyk Šarūnas Liekis nie widzi przesłanek, aby głos naszej części Europy był bardziej słyszalny w Waszyngtonie.

Wygrana Donalda Trumpa w wyścigu prezydenckim oraz późniejsze jego wypowiedzi spowodowały spore zamieszanie w Europie. Nowy prezydent USA zapowiedział, że wprowadzi 25 proc. cła na towary z Unii Europejskiej. Zdaniem amerykańskiego prezydenta zjednoczona Europa niesprawiedliwie wzbogaca się na relacjach gospodarczych ze Stanami Zjednoczonymi.

„Bądźmy szczerzy, Unia Europejska została utworzona po to, by wyrolować Stany Zjednoczone. Taki jest jej cel i wykonali dobrą robotę. Ale teraz ja jestem prezydentem” — oświadczył prezydent USA. Wcześniej Trump nie wykluczył zmniejszenia amerykańskiego kontyngentu wojskowego w Europie. W Europie zostały podane krytyce również jego próby porozumienia się z Moskwą i zakończenia wojny rosyjsko-ukraińskiej bez udziału Unii Europejskiej oraz Ukrainy.

„LITWA ZACHOWUJE SIĘ DOBRZE”

Doradczyni prezydenta Litwy Asta Skaisgirytė, w wywiadzie udzielonym dla „Žinių radijas”, powiedziała, że Litwa posiada kanały, poprzez które może kontaktować się z administracją prezydenta Stanów Zjednoczonych. Na razie jednak nie wiadomo, jak będą układały się stosunki z Waszyngtonem. „Trump osobiście rozmawiał z Gitanasem Nausėdą od razu po wyborze, to wówczas nas zapewniono, że Litwa zachowuje się dobrze i że jest zaliczana do krajów zachowujących się dobrze” — powiedziała doradczyni.

Reportażysta Tomasz Grzywaczewski sądzi, że nie patrząc na kontrowersyjną retorykę, kadencja Trumpa może być szansą dla krajów wschodniej flanki NATO.

Wygrana Donalda Trumpa oraz późniejsze jego wypowiedzi spowodowały spore zamieszanie w Europie Fot. EPA-ELTA

SPOTKANIE DUDY I TRUMPA

Z drugiej strony prezydent Polski był pierwszym europejskim przywódcą, z którym spotkał się Trump.

„Donald Trump przewiduje umacnianie obecności armii amerykańskiej w Polsce. Powiedział, że jesteśmy jednym z najbardziej wiarygodnych aliantów, że łączą nas nie tylko więzi militarne, ale także że rozwija się między naszymi krajami współpraca gospodarcza” — powiedział po spotkaniu Andrzej Duda.

Fakt spotkania został odnotowany na Litwie. „To, że prezydent Andrzej Duda pojechał do Waszyngtonu i tam spotkał się z Donaldem Trumpem, jest bardzo dobrą wiadomością dla całej wschodniej flanki. Poza tym prezydent Polski przed wyjazdem rozmawiał z Gitanasem Nausėdą. Był uzgodniony przekaz dla Trumpa. Później prezydenci jeszcze raz rozmawiali telefonicznie. W pewnym sensie Duda reprezentował

całą wschodnią flankę” — poinformowała Skaisgirytė.

WSPÓLNY GŁOS POLSKIEGO PREZYDENTA I RZĄDU

Czy rządy Donalda Trumpa mogą oznaczać wzmocnienie głosu krajów leżących na wschodniej flance Sojuszu Północnoatlantyckiego?

— Rzeczywiście Andrzej Duda był pierwszym przywódcą europejskim, który spotkał się z Donaldem Trumpem. Warto też zauważyć, że do spotkania doszło podczas konferencji CPAC. To jest najważniejsze spotkanie amerykańskich konserwatystów, na której byli obecni też przedstawiciele polskiego rządu.

Uwzględniając temperaturę politycznego sporu w Polsce, to jest rzadki przypadek, kiedy pałac prezydencki oraz kancelaria premiera działają obok siebie i prawdopodobnie wspólnie.

12.>>

Sądzę, że to pokazuje, że w Polsce, pomimo dużego podziału politycznego i zbliżających się wyborów prezydenckich, jest duża świadomość tego, że konieczne jest utrzymanie relacji ze Stanami Zjednoczonymi — zaznaczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Tomasz Grzywaczewski, dziennikarz, reportażysta, reżyser dokumentalista, który obecnie przebywa w USA.

Tomasz Grzywaczewski sporo miejsca w swej pracy poświęca Ukrainie oraz przestrzeni postsowieckiej.

BLOK EUROPY PÓŁNOCNO-ŚRODKOWEJ

Grzywaczewski sądzi, że Europa Środkowa ma teraz szansę na odegranie ważnej roli w relacjach euroatlantyckich.

— Pomimo tego, że Polska obecnie przeznaczają prawie 5 proc. swego PKB na obronę i te wydatki będą rosły. Moim zdaniem Europa Środkowa-Północna lub północno-wschodnia flanką NATO ma potencjał do tego, żeby przesunąć się w naszą stronę ciężar decyzyjny Europy. To nie jest możliwe tylko przy udziale Polski. Polska może być jednym z liderów. Jednak, żeby rozmawiać w sposób mocny i skuteczny ze Stanami Zjednoczonymi, to konieczne jest działanie wspólne. Potrzebna jest współpraca Polski, Litwy i innych krajów bałtyckich oraz państw skandynawskich. Akcesją Szwecji i Finlandii do NATO zmieniła rozkład sił w regionie. Te kraje mają praktycznie identyczną percepcję zagrożenia ze strony Rosji. Poza tym kraje skandynawskie mają zarówno potencjał gospodarczy i wojskowy, aby w znaczny sposób wzmacniać wschodnią flankę NATO. Gdybyśmy występowali, jako jeden blok wewnątrz NATO, a nie w kontrze do niego, to nasz blok może być słyszalny w Waszyngtonie — oświadczył reportażysta.

CZY POTRAFIMY Z TRUMP GRAĆ W TĘ SAMĄ GRĘ?

Tymczasem kolejny rozmówca naszego dziennika jest bardziej krytyczny względem takiej perspektywy.

— Nic nie wskazuje, że głos Europy Środkowej będzie bardziej słyszal-

ny. Spotkanie Andrzeja Dudy z Donaldem Trumpem trwało 10 minut. Natomiast spotkanie Marco Rubio z szefową unijnej dyplomacji Kai Kallas w ogóle zostało odwołane. Tu chodzi o sprawę fundamentalną: czy potrafimy grać w tę samą grę, w którą gra Donald Trump? Polska, Litwa czy inne kraje Europy Środkowej obecnie próbują przypodobać się Trumpowi. Na przykład zwiększając wydatki na obronę. To wygląda trochę tak, że my kupujemy amerykańską broń, a w zamian chcemy, aby nas Ameryka broniła. Moim zdaniem to jest dość infantylne. Trump szanuje tych, którzy są silni, posiadają klarowne stanowisko i są w stanie przekonać w słuszności tego stanowiska — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Šarūnas Liekis, dziekan wydziału Nauk Politycznych i Dyplomacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

POPULARNOŚĆ TRUMPA

Blok państw Europy Północno-Środkowej, zdaniem Tomasza Grzywaczewskiego, nie oznacza marginalizacji Europy Zachodniej.

— Taka marginalizacja jest absolutną fikcją i bajkopisarstwem. To pokazuje spotkanie Emmanuel Macrona z Trumpem. Nie jesteśmy w stanie zastąpić Francję, która jest krajem z własnym arsenałem nuklearnym z bardzo silną gospodarką. Tym niemniej

nasz głos może być słyszalny. Oczywiście musimy rozumieć, że oprócz mówienia jednym głosem, to będzie wiązało się z bardzo konkretnymi kosztami. Wiemy, że Donald Trump ma bardzo brutalne podejście do polityki. Nie chce, aby amerykańscy podatnicy nadal płacili za bezpieczeństwo Europy. Zresztą bardzo wielu samych Amerykanów tego nie chce. Natomiast Trump cieszy się poparciem dużej części Amerykanów, ponieważ uważają, że przez długi czas Stany Zjednoczone płaciły za europejskie bezpieczeństwo i dobrobyt. To USA ochraniały światowe szlaki morskie. To amerykańska armia gwarantowała stabilność na kontynencie europejskim. Z punktu widzenia amerykańskiego wyborcy to, co robi Donald Trump, jest w dużym stopniu uzasadnione — uważa Grzywaczewski.

Donald Tusk oświadczył, w rozmowie w TVN, że Donald Trump nie jest łatwym partnerem do rozmowy, ponieważ używa niekonwencjonalnych metod dyplomatycznych.

„Prezydent Trump wygłasza uwagi, później się z nich wycofuje, później do nich wraca, więc na pewno jest bardzo wymagającym partnerem przez tę zdolność do zmieniania opinii, zmieniania frontu i zaskakiwania wszystkich” — wytłumaczył premier Polski.

14.>>

Trump szanuje tych, którzy są silni, posiadają klarowne stanowisko — sądzi Šarūnas Liekis Fot. Marian Paluszkiwicz

Dyspozytorzy pogotowia mają nowe procedury

Od 26 lutego Pogotowie Ratunkowe (lit. Greitosios medicinos pagalbos tarnyba, GMPT) zaczęła świadczyć usługi w ramach zaktualizowanej procedury, po wejściu w życie zmian w rozporządzeniu minister ochrony zdrowia w sprawie oceny wezwań pogotowia ratunkowego. Oczekuje się, że zmiany wprowadzone w systemie pomogą w dokładniejszej ocenie zapotrzebowania na usługi pogotowia ratunkowego, a także poprawią zdolność reagowania na przypadki, w których pacjenci potrzebują natychmiastowej pomocy.

W porównaniu do poprzednich regulacji, zmiany dotyczą bardziej szczegółowego opisu stanu pacjenta. Ten poziom szczegółowości pozwoli dyspozytorom na dokładniejszą identyfikację potrzeby pomocy po otrzymaniu wezwania. Służba oczekuje, że przyczyni się to do ujednolicenia czasu reakcji służb na Litwie, zwiększenia wydajności i skuteczności opieki w nagłych wypadkach oraz umożliwi rozwój działalności doradczej służby.

Wezwania będą podzielone na cztery kategorie reakcji w zależności od ciężkości stanu pacjenta: pilne wezwanie, wezwanie odkładane, przekierowywane wezwanie oraz wezwanie doradcze.

Pilne wezwanie pogotowia ratunkowego jest konieczne w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. Dotyczy to m.in. takich przypadków jak obfite krwawienie, trudności w oddychaniu, ciężka reakcja alergiczna, nagły początek paraliżu, ostry ból w klatce piersiowej, powikłania cukrzycy z zaburzeniami świadomości, powikłania ciąży lub porodu, ostre zaburzenia psychiczne, poważny uraz, katastrofa masowa, silny ból oraz gorączka u dzieci, która nie ustępuje po podaniu leków obniżających temperaturę. W takich przypadkach pomoc ma być udzielona w 15-25 minut (w zależności, czy to miasto, czy wieś). Z kolei jeśli nastąpił przypadek śmierci klinicznej na oczach świadków, pomoc ma nastąpić w czasie do 10 minut.

Opr. A.K. na podst. SAM, inf.wł.

13.>> POWSTAJE NOWY SYSTEM RELACJI MIĘDZYPANSTWOWYCH

Šarūnas Liekis sądzi, że nieprognozowalność Trumpa w dużym stopniu jest mitem. Trump, jego zdaniem, w pierwszej kolejności dba o interesy własnego kraju, które niekoniecznie są tożsame z interesami Europy.

— Musimy zmienić własne myślenie. W pierwszej kolejności musimy zadbać o własne interesy. Nasze elity polityczne w pierwszej kolejności muszą zrozumieć, w jakim miejscu znajdują się w obecnym systemie geopolitycznym. Teraz jesteśmy świadkami kształtowania się nowego systemu relacji międzypaństwowych. Ten system zaczął kształtować się mniej więcej przed 20 laty i będzie trwał jeszcze z lat 10-15. Teraz mają liczyć się tylko twoje umiejętności i twoja realna siła. Czy Polska jest w stanie zmobilizować dwa milio-

ny mieszkańców? Nie. Czy Litwa potrafi zmobilizować 200 tysięcy osób? Też nie. Niestety obecnie potrafimy kupować tylko broń i technikę wojskową. Teraz sporo pisze się o przychylności Trumpa względem Rosji. Jemu nie chodzi o żadną przychylność, tylko o siłę i możliwość zarządzania własnymi zasobami militarnymi, ekonomicznymi czy finansowymi. Ci którzy nie będą w stanie przystosować się do nowych okoliczności, zostaną wyrzuceni na margines. Teraz dużo mówi się o powołaniu europejskiej armii. Powstaje pytanie: kto będzie zarządzał tym wojskiem i kto będzie je finansował? Powołanie europejskiej armii wymaga zrzeczenia się części własnej suwerenności. To możliwe jest tylko w drodze referendum. Czy to jest możliwe? Nie wiem. Zobaczmy — powiedział historyk i politolog.

TVP
WILNO

Nie możemy zamienić Francji, ale możemy zrobić, aby nasz głos był słyszalny — twierdzi Tomasz Grzywaczewski Fot. FB/Tomasz Grzywaczewski

Lekarz dentysta – jeden z najbardziej szanowanych i popularnych zawodów

Honorata Adamowicz

— Odontologia to popularny i prestiżowy zawód. Na Litwie wszyscy dentyści kończą pięcioletnie studia uniwersyteckie prowadzące do uzyskania tytułu magistra nauk o zdrowiu i kwalifikacji zawodowych jako dentysta. Dentyści mogą również ukończyć trzyletni program rezydentury — poinformowano „Kurier Wileński” w Litewskiej Izbie Odontologów.

NA LITWIE JUŻ NIE MA STOMATOLOGÓW

— Na Litwie nie ma już takiego zawodu jak stomatolog. Kilkadziesiąt lat temu stomatolodzy byli nazywani dentydami, ale obecnie istnieje tylko jedna nazwa tego zawodu — odontolog. Termin ten wcale nie jest nowy. Wydział odontologii został założony na Uniwersytecie Medycznym Witolda Wielkiego w 1921 r. Później, w czasach sowieckich, powszechnie stosowane były terminy stomatolog i stomatologia. Kilkadziesiąt lat temu zostały one jednak zastąpione przez terminy odontolog i odontologia (co prawda, termin stomatolog nadal pozostaje używany w niektórych krajach Europy Wschodniej). Na Litwie do zmiany terminów doszło w kontekście harmonizacji ustawodawstwa z dokumentami Unii Europejskiej — informuje nas Litewska Izba Odontologów.

Jak poinformowano nas, odontologia jest niezależną i ważną gałęzią medycyny ogólnej, w której leczenie, nauka i sztuka są ze sobą szczególnie ściśle powiązane. Głównym mottem tej specjalizacji jest „pomoc w tworzeniu zdrowych i pięknych ludzi”.

Historia stomatologii jest niemal tak stara jak historia ludzkości i cywilizacji. Najstarszym znanym dowodem na istnienie stomatolo-

5 marca obchodzimy Międzynarodowy Dzień Dentystry. Odontologia od wielu lat znajduje się w czołówce najpopularniejszych programów studiów na Litwie.

gii jest zainfekowany ząb młodego mężczyzny, który żył na terytorium obecnych Włoch kilkanaście tysięcy lat przed naszą erą. Ząb był leczony narzędziami krzemiennymi. Uważa się, że stomatologia była pierwszą specjalnością medyczną, która uzyskała własny, akredytowany stopień naukowy z własnymi specjalizacjami.

NAJCZĘSTSZYMI CHOROBYMI SĄ PRÓCHNICA I CHOROBY DZIAŚEŁ

— Choć w ostatnim czasie wzrosła troska pacjentów o zdrowie jamy ustnej, częstość występowania chorób jamy ustnej na Litwie nadal pozostaje wysoka wśród pacjentów w każdym wieku. Najsmutniejsze jest to, że jest ona również wysoka wśród szczególnie młodych pacjentów. Najczęstszymi chorobami są próchnica zębów i choroby dziąseł — informuje Litewska Izba Odontologów.

Odontolog, znany również jako dentysta, jest lekarzem specjali-

zującym się w diagnozowaniu, leczeniu i zapobieganiu chorobom zębów, dziąseł i jamy ustnej. Jest on odpowiedzialny za szeroki zakres zabiegów stomatologicznych, w tym wypełnienie, usuwanie zębów, leczenie kanałowe i inne.

— Dentyści i specjaliści zajmujący się higieną jamy ustnej są zrzeszeni w Litewskiej Izbie Odontologów, pierwszym, i jak dotąd jedynym takim urzędem medycznym na Litwie. Oprócz reprezentowania profesjonalistów i prowadzenia ich licencjonowania i nadzoru nad licencjami, izba zwraca również szczególną uwagę na zapobieganie chorobom jamy ustnej: publikuje programy edukacyjne dotyczące zdrowia jamy ustnej i prowadzi programy zapobiegania chorobom jamy ustnej dla dzieci z niepełnosprawnością lub wykluczonych społecznie, ze szczególnym uwzględnieniem regionów Litwy — poinformowano w Litewskiej Izbie Odontologów. ■

Odontologia od wielu lat znajduje się w czołówce najpopularniejszych programów studiów na Litwie **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Środa Popielcowa i Wielki Post: tradycja, symbolika i znaczenie

Honorata Adamowicz

Środa Popielcowa, przypadająca w tym roku 5 marca, rozpoczyna w Kościele katolickim okres Wielkiego Postu, trwający 40 dni. Jest to czas refleksji, pokuty i przygotowania duchowego na najważniejsze święto chrześcijaństwa — Wielkanoc. Wielki Post to wezwanie do nawrócenia i odnowienia życia duchowego, nawiązujące do 40-dniowego postu Jezusa Chrystusa na pustyni.

SYMBOLIKA ŚRODY POPIELCOWEJ

— Środa Popielcowa swą nazwę zawdzięcza obrzędowi posypywania głów popiołem, któremu towarzyszą słowa kapłana: „Prochem jesteś i w proch się obrócisz” lub „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię”. Jest to gest pokory, uznania ludzkiej kruchości i zależności od Boga. Popiół, którym jesteśmy posypywani pochodzi ze spalonych palm poświęconych w poprzednim roku podczas Niedzieli Palmowej — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” diakon Adam M. Dunst OFM Conv, franciszkanin, który posługuje obecnie w Kłajpedzie.

Jak mówi duszpasterz, tradycja ta sięga VIII w., a od XI w. jest powszechnie praktykowana w Kościele katolickim. Dawniej obrzęd posypywania popiołem był przeznaczony dla publicznych grzeszników, którzy po odprawieniu pokuty mogli ponownie uczestniczyć w życiu wspólnoty dopiero w Wielki Czwartek. Z czasem rozszerzono go na wszystkich wiernych, symbolizując powszechną potrzebę nawrócenia.

RÓŻNE TRADYCJE

— Wielki Post trwa do początku liturgii Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek. To okres wstrzemięźliwości, postu i refleksji nad własnym życiem i poprawa tego, co jest w nim niezgodne z Ewangelią. W Środę Popielcową obowiązuje post ścisły — spożycie jednego posiłku do syta

Środa Popielcowa swą nazwę zawdzięcza obrzędowi posypywania głów popiołem, któremu towarzyszą słowa kapłana: „Prochem jesteś i w proch się obrócisz” lub „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” **Fot. Marian Paluszkiwicz**

i powstrzymanie się od mięsa. W czasie Wielkiego Postu Kościół proponuje wiernym szczególne nabożeństwa: Drogę Krzyżową odprawianą w piątki oraz Gorzkie Żale w niedziele. Okres ten jest także czasem rekolekcji i spowiedzi świętej. Rekolekcje mają nas przybliżyć do Boga i zbudować z Nim przyjacielską relację — opowiada diakon.

Post jest ważnym elementem także w innych wyznaniach chrześcijańskich. W kościołach prawosławnych Wielki Post rozpoczyna się w „Czysty Poniedziałek” (w 2025 r. 3 marca) i obowiązuje w nim surowsze zasady, w tym całkowita rezygnacja z mięsa, nabiału, ryb i oleju.

W tradycji protestanckiej post ma bardziej indywidualny charakter, choć ewangelicy augsburscy i reformowani w każdy piątek Wielkiego Postu odprawiają nabożeństwa pokutne. Luteranie uznają Wielki Piątek za najważniejszy dzień roku kościelnego, często powstrzymując się wtedy od jedzenia.

WSPÓLNY CZAS REFLEKSJI

Jak zaznacza duchowny, rok 2025 jest wyjątkowy, ponieważ okresy po-

stu w chrześcijaństwie, judaizmie i islamie niemal się pokrywają. Choć tradycje te mają różne początki i obyczaje, ich celem jest duchowa odnowa, poprawa życia i zbliżenie się do Boga.

— Środa Popielcowa i Wielki Post przypominają o potrzebie wyciszenia, pokuty i przygotowania serca na radość Zmartwychwstania Pańskiego. Warto ten czas wykorzystać jak najlepiej. Bardzo dobrym zwyczajem jest zrobienie jakiegoś postanowienia wielkopostnego. Nie chodzi tylko o to by zrezygnować ze słodczy, alkoholu i jedzenia, ale warto więcej czasu poświęcić na zbudowanie relacji z Bogiem. Poprzez modlitwę, Adorację Najświętszego Sakramentu, spowiedź, a w sposób szczególny Mszę Świętą — podkreśla nasz rozmówca.

— Potraktujmy poważnie ten piękny czas, który daje nam Bóg i wykorzystajmy go do pojednania się z drugim człowiekiem i Bogiem. Gwarantuję: jeśli wykorzystamy ten czas dobrze, Chrystus zmartwychwstanie w naszych sercach. A owoce Jego zmartwychwstania będziemy obserwowali w naszym życiu — apeluje o. dk. Adam M. Dunst. ■

Katyń: 85 lat od decyzji. Sowieci kłamali aż do 1990 r.

5 marca mija 85 lat od zbrodniczej decyzji ZSRS o mordzie katyńskim. W efekcie Sowieci wymordowali tysiące jeńców wojennych i więźniów politycznych. Stalin, pytany o ludzi, którzy przepadli, odpowiadał: „uciekli do Mandżurii”.

Po latach, szkoły na okupowanej przez ZSRS Wileńszczyźnie były karmione propagandą, że Katynia nigdy nie było — był Chatyń, a Katyń to po prostu jakaś pomyłka, przesłyszenie.

DECYZJA I KONSEKWENCJE

W dniu 5 marca 1940 r. Biuro Polityczne partii sterującej Związkiem Sowieckim podjęło decyzję o rozstrzelaniu znajdujących się w sowieckich obozach jenieckich polskich wojskowych, do tego o wymordowaniu ok. 7,3 tys. więźniów przebywających w więzieniach Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainy. Uchwałę o dokonaniu ludobójstwa podpisali: Stalin, Anastas Mikojan, Wiaczesław Mołotow i Klimient Woroszyłow.

Przez lata władze ZSRR zaprzęcały odpowiedzialności za tę zbrodnię, a wszelkie próby jej ujawnienia były tłumione. Dopiero 13 kwietnia 1990 r. Moskwa oficjalnie przyznała, że Katyń faktycznie miał miejsce.

Pierwsze informacje o zbrodni ujawnili Niemcy w 1943 r. Świadkiem ekshumacji ofiar był m.in. Józef Mackiewicz, który za zgodą AK pojechał do Katynia i na łamach prasy opisał zbrodnię. Ze względu na działania rządu Polski, ZSRS zerwał relacje dyplomatyczne.

WYRAFINOWANA PROPAGANDA

Propaganda sowiecka dotycząca Katynia była wyrafinowana. Wykorzystano na przykład podobieństwo brzmieniowe Chatynia i Katynia. W Chatyniu (na dzisiejszej Białorusi) Niemcy wymordowali ok. 150 Żydów. Przez lata sugerowano, że Katyń to pomyłka, tak naprawdę chodzi o Katyń.

O tym wspomina Krystyna Sławińska, pracownica biblioteki w Rudnikach, która w 2024 r. dla „Kuriera Wileńskiego” wyjaśniła, jak to wyglądało w czasach sowieckich.

„Byłam w Chatyniu trzykrotnie. Myślałam, że ludzie, mówiąc po cichu o Katyniu, nie znają tematu. Tak też rozumiałam wypowiedź mojej matki o Katyniu. Nie chciałam jej wtedy słuchać, a ona miała łzy w oczach, bo to były czasy władzy radzieckiej. Nie należała jednak, aby mi to wytłumaczyć. Myślała pewnie, że ta wiedza może mi tylko zaszkodzić. A o swojej odpowiedzialności za zbrodnię katyńską, władze ZSRR zaprzęcały przez 50 lat. Dopiero 13 kwietnia 1990 r. oficjalnie przyznały, że była to »jedna z ciężkich zbrodni stalinizmu« — opisywała.

„Kiedyś w drodze do Murmańska, jadąc przez Ostaszków, gdzie mieliśmy wymianę przewożonych przesyłek, poznałam starszego człowieka, któremu przywoziłam litewski chleb. (...) Wtedy, ten starszy pan, powiedział mi, że miasto stoi na kościach Polaków. I zaczął mi opowiadać. To właśnie wtedy dowiedziałam się, że obóz NKWD nr 45 w Ostaszkowie utworzony został w czasie II wojny światowej dla internowanych żołnierzy Armii Krajowej” — opisywała.

„Wówczas to wróciła pamięć o rozmowie z moją matką o Chatyniu i Katyniu. I po powrocie z Murmańska przeprosiłam ją, że jej wtedy nie słuchałam i nie wierzyłam” — opowiadała Krystyna Sławińska, tłumacząc, jak symbol pamięci o Katyniu znalazł się w Rudnikach.

W Katyniu Sowieci wymordowali ok. 22 tys. osób — inteligencji, oficerów i wszystkich „niewygodnych”.

Rozkaz Ludowego Komisarzatu Spraw Wewnętrznych rozkazywał, aby rozstrzelać niemal 25,7 tys. przebywających w obozach jenieckich Polaków.

Co więcej, zalecono to zrobić jak „najwydajniej”, bez wzywania i przedstawiania zarzutów i wyroku.

„Sprawy rozpatrzyć bez wzywania aresztowanych i bez przedstawiania zarzutów, decyzji o zakończeniu śledztwa i aktu oskarżenia” — widniała instrukcja.

Opr. Apolinary Kłonowski
na podst. KW, inf. wł.,
KC ZSRS, mat. pras.

Józef Mackiewicz (w jasnym płaszczu) brał udział w ekshumacji. Na zdjęciu przegląda dokumenty z kieszeni pomordowanych. Dziennikarz był zaproszony przez Niemców, pojechał za zgodą polskich władz podziemnych

Fot. domena publiczna, opr. red.

12 kwietnia uczcij z nami pamięć o Żołnierzach Niezłomnych

12 kwietnia w Wilnie w parku Zakret/Vingis po raz jedenasty odbędzie się Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”. Uczestnicy będą mogli rywalizować na dystansach 1963 m, 5 i 10,5 km lub pokonać półmaraton.

Bieg „Wilczym Tropem” na stałe wpisał się w kalendarz wiosennych wydarzeń sportowych w Wilnie. Impreza z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością.

„Bieg „Tropem Wilczym” to doskonała okazja, by w aktywny sposób uczcić pamięć Żołnierzy Niezłomnych — prawdziwych bohaterów, którzy po II wojnie światowej nie złożyli broni i walczyli z komunistyczną okupacją. Tysiące Polaków i Litwinów, wiernych swoim ideałom, kontynuowało walkę o wolność swoich krajów.

Dziś, gdy Ukraina z odwagą broni swojej niepodległości przed rosyjską agresją, pamięć o Żołnierzach Wyklętych i ich niezłomnych

wartościach jest jeszcze bardziej aktualna. To czas, by pokazać naszą solidarność i wsparcie. Zachęcam wszystkich do liczego udziału w biegu „Tropem Wilczym” — niech to będzie nasz wspólny hołd dla Żołnierzy Niezłomnych oraz niezłomnych obrońców Ukrainy i całej Europy. Przebiegnijmy razem symboliczny dystans 1963 m i pokażmy, że pamiętamy i wspieramy!” — powiedział Chargé d'affaires a.i. Grzegorz Marek Poznański.

SYMBOLICZNY DYSTANS 1963 M.

Trasa 1963 metrów, symbolizuje pamięć żołnierzy, dla których wojna nie skończyła się w 1945 roku,

tych, którzy nie chcieli i nie potrafili pogodzić się z narzuconym ustrojem państwa i sowiecką dominacją. Ostatni „Niezłomny” Józef Franczak „Laluś” został zastrzelony w obławie jesienią 1963 roku.

Start biegu na symbolicznym dystansie 1963 m o godz. 10:00, pozostałe konkurencje wystartują o godz. 10:30.

Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach wiekowych otrzymają pamiątkowe puchary, a wszyscy uczestnicy, którzy dotrą do mety — pamiątkowe medale.

Pomysł biegu „Tropem Wilczym” zrodził się w 2013 roku. Pomysłodawcą była działająca we Polsce Fundacja Wolność i Demokracja.

19.>>

Bieg „Wilczym Tropem” na stałe wpisał się w kalendarz wiosennych wydarzeń sportowych w Wilnie. Impreza z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością **Fot. Marian Paluszkiewicz**

18.>>

W pierwszym biegu w Polsce udział wzięło 50 uczestników. Inicjatywa rozwijała się prężnie i w 2020 roku biegi odbyły się już w ponad 300 miastach w Polsce i za granicą. Obecnie coroczne biegi ku pamięci Żołnierzy Niezłomnych poza Polską organizowane są m.in. w Chicago, Londynie, Nowym Jorku i Wiedniu.

Organizatorami biegu w Wilnie są Ambasada RP w Wilnie, polska młodzież na Litwie oraz stowarzyszenie „Sporto renginiai”.

Profil Biegu na portalu społecznościowym Facebook: <https://www.facebook.com/wilnotropemwilczym>

Rejestracja — <https://sportorenginiai.lt/registracija/102>

Regulamin — <https://sportorenginiai.lt/lt/vilku-takais-2025/>

ŻOŁNIERZE WYKLĘCI (NIEZŁOMNI)

„Wojna się nie skończyła [...]. Nigdy nie zgodzimy się na inne życie, jak tylko w całkowicie suwerennym, niepodległym i sprawiedliwie urządzonym Państwie Polskim [...]. Daję Wam ostatni rozkaz. Dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości państwa” — pisał ostatni dowódca Armii Krajowej gen. Leopold Okulicki „Niedźwiadek” w 1945 roku. Wielu z jego

podkomendnych nie posłuchało dowódcy i nie złożyło broni po zakończeniu II wojny światowej. Kontynuowali walkę o prawdziwie wolną ojczyznę.

Sytuacja Polski w 1945 roku była trudna. Postanowienia konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie de facto skutkowały podziałem Europy na strefy wpływów. Powoływane od 1944 roku polskie rządy nie pochodziły z wyborów i były zależne od władz Związku Sowieckiego. Przeprowadzone w 1947 roku, zgodnie z ustaleniami konferencji jałtańskiej, wybory parlamentarne zostały sfałszowane, m.in. przy pomocy działań sowieckiej policji politycznej NKWD.

Żołnierze podziemia niepodległościowego decydowali się stawiać nowej władzy zbrojny opór. Dziś nazywani są „żołnierzami wyklętymi (niezłomnymi)” — ponieważ do odzyskania przez Polskę pełnej suwerenności w 1989 roku władze PRL uznawały ich działalność za zbrodniczą, jednocześnie milcząc o represjach, jakim byli poddawani przede wszystkim w okresie stalinizmu. Pierwsze struktury zbrojne antykomunistyczne podziemie utworzyło już w 1943 roku, jednak najintensywniejszy zbrojny opór przeciw narzuconej przemocą władzy przypadł na rok 1945. Szacuje się, że w ciągu kolejnych lat

aktywności w różnych organizacjach podziemnych w powojennej Polsce działało nawet 200 tys. osób. Działacze podziemia nie godzili się na narzucenie narodowi polskiemu obcej woli. Ich celem było doprowadzenie do realizacji postanowień jałtańskich w zakresie organizacji w Polsce prawdziwie wolnych i demokratycznych wyborów.

„Żołnierze wyklęci (niezłomni)” ginęli nie tylko w walce. Wielu z nich trafiło do więzień, gdzie byli torturowani i mordowani. Częstokroć drakońskie wyroki na żołnierzy podziemia niepodległościowego zapadały w sfałszowanych procesach, które urągały wszelkim zasadom praworządności. Niektórzy zostali wywiezieni do sowieckich łagrów. Często byli skazywani pod fałszywymi zarzutami kolaboracji z Niemcami, nawet jeśli w czasie II wojny światowej aktywnie walczyli z nazistowskim okupantem w strukturach państwa podziemnego.

Większość żołnierzy podziemia antykomunistycznego wyszła z ukrycia w lutym 1947 roku. Wielu z nich musiało ukrywać się pod fałszywymi nazwiskami aż do końca okresu PRL. Ostatni „Niezłomny” Józef Franczak „Laluś” został zastrzelony w obławie jesienią 1963 roku. ■

Ambasada RP w Wilnie

TROPEM WILCZYM
BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

VILKŲ TAKAIS
2025 04 12, 10:00 VAL.
VINGIO PARKAS

1963 METRAI | 5 KM | 10.5 KM | PUSĖ MARATONO

WWW.TROPEMWILCZYM.LT

Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w projekcie ekologicznym Erasmus+

Zamieszczamy relację na temat udziału w projekcie Erasmus+ „There is no other living planet” (pol. Nie ma innej żywej planety) od uczestniczek projektu.

Siedziałam w pociągu Katowice-Warszawa, podczas gdy nauczycielka spała oparta o szybę, a Daria z Kamilą wspominały, jak uczyłyśmy Włochów litewskich słówek. To był moment, kiedy pełne wrażeń po kilkudniowym pobycie w Czeldzi w ramach projektu Erasmus+ mogłyśmy podsumować naszą podróż i podzielić się refleksjami.

SZUKAJĄC NOWEGO SPOJRZENIA

Marcel Proust kiedyś powiedział: „Prawdziwa podróż odkrywczą nie polega na szukaniu nowych lądów, lecz na nowym spojrzeniu”. Tymi słowami można opisać projekt Erasmus+, w którym udział wzięły trzy uczennice Gimnazjum im. Szymona Konarskiego: Maja Błaszkiwicz, Daria Kimso i Kamila Tietianiec pod opieką nauczycielki języka angielskiego Aurelii Urbonavičienė oraz dyrektora Waleriego Jaglińskiego.

Projekt Erasmus+ „There is no other living planet” to przedsięwzięcie o tematyce ekologicznej, skierowane do uczniów z Litwy, Polski, Włoch oraz Turcji, realizowane w języku angielskim. Pod tym linkiem można znaleźć szerszą informację o projekcie <https://thereisnootherlivingplanet.wixsite.com/livingplanet>. Szkoły z wymienionych krajów kolejno goszczą u siebie uczestników projektu.

W GOŚCIACH U ECO TEAM

W dniach 20-24 stycznia zespół Eco Team z Polski przyjął nas w gościnnych progach swojej szkoły. Podczas tych kilku produktywnych dni, wraz z kolegami z Polski, Włoch i Turcji, mieliśmy okazję poznać nawzajem swoje szkoły, miasta i kraje.

Uczestniczyliśmy w wielu zajęciach kreatywnych i poznawczych oraz wycieczkach. Zwiedziliśmy

W dniach 20-24 stycznia zespół Eco Team z Polski przyjął nas w gościnnych progach swojej szkoły

Centrum Nauki Cogiteon oraz Stare Miasto w Krakowie. W trakcie projektu pogłębiłyśmy naszą wiedzę na temat ekologii, nauczyłyśmy się sposobów, jak chronić naszą planetę oraz zasad zrównoważonego rozwoju.

Z niecierpliwością czekamy na kolejne wyjazdy i wizytę uczestników w naszej szkole.

Inf. i fot.: Uczestniczki projektu Erasmus+ „There is no other living planet”

Podczas tych kilku produktywnych dni, wraz z kolegami z Polski, Włoch i Turcji, mieliśmy okazję poznać nawzajem swoje szkoły, miasta i kraje

Sporządzono plan ewakuacji Wilna

Wilno ma gotowy plan masowej ewakuacji ludności na wypadek zagrożenia. „Mamy wyznaczone miejsca i kierunki” — zapowiedział stołeczny mer Valdas Benkunskas. Dokument jest już gotowy i obecnie przechodzi proces uzgodnień z instytucjami rządowymi.

Mer poinformował także, że część dokumentu zostanie upubliczniona, natomiast jego najbardziej szczegółowe elementy pozostaną poufne.

KRAJOWY PLAN EWAKUACJI W TRAKCIE PRZYGOTOWAŃ

„Wilno było jednym z pierwszych miast Litwy, które podjęło kompleksowe działania na rzecz ochrony ludności na wypadek zagrożenia. Plan ewakuacji stolicy został już sporządzony i jest na etapie końcowej koordynacji z poszczególnymi instytucjami państwowymi. Praca została wykonana, ale mam nadzieję, że nigdy nie zajdzie potrzeba skorzystania z zawartych w planie instrukcji, a sam dokument zostanie schowany na długo do szuflady. Wciąż nie mamy krajowego planu ewakuacji, który obecnie jest w trakcie przygotowań” — powiedział Benkunskas.

Plan ewakuacji Wilna składa się z dwóch części: dostępnej, która zostanie zaprezentowana opinii publicznej oraz zastrzeżonej, przeznaczonej wyłącznie dla instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Jednym z kluczowych aspektów skutecznej ewakuacji jest przepustowość infrastruktury transportowej.

TRANSPORT RZECZNY

Na początku lutego, po obradach w Ministerstwie Ochrony Kraju, mer Wilna podkreślił, że głównym środkiem w razie sytuacji kryzysowej będzie transport drogowy i kolejowy. Alternatywnie rozważana jest również możliwość wykorzystania rzeki Wilii.

W stolicy trwają prace nad zwiększeniem efektywności komunikacyjnej, ale, jak zaznaczył mer, ich celem nie jest wyłącznie ewakuacja.

„Prace w mieście trwają i są wielofunkcyjne. Wiadomo, że w większości przypadków ewakuacja lud-

ności i mienia opiera się o transport samochodowy lub kolejowy. Zgodnie z planem te środki transportu zostaną wykorzystane w stolicy dla zapewnienia ewakuacji z terenów zagrożonych. Nie wyklucza się też skorzystania z transportu rzeczno- go, zwłaszcza, w przypadkach ewakuacji osób z niepełnosprawnościami. W stolicy jest wiele obiektów, w których musimy wykonać remont, przebudowę czy inne roboty. Remont dróg o znaczeniu państwowym muszą przeprowadzić Ministerstwo Transportu i Komunikacji oraz spółka Via Lietuva” — zaznaczył stołeczny mer.

Miasto realizuje liczne projekty infrastrukturalne mające na celu zwiększenie przepustowości dróg oraz zapobieganiu powstawania zatorów drogowych. Trwa m.in. rozbudowa ulic Mykolo Lietuvio i Šiaurinė oraz modernizacja węzła komunikacyjnego na autostradzie A1 w pobliżu Gariūnai.

PRIORYTETOWE PROJEKTY

Do pięciu priorytetowych inwestycji zaliczono: remont mostu Va-

Plan ewakuacji Wilna składa się z dwóch części: dostępnej, która zostanie zaprezentowana opinii publicznej oraz zastrzeżonej, przeznaczonej wyłącznie dla instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

lakampiu, modernizację wyjazdu z ulicy Gariūnų na autostradę Wilno-Kowno (A1), budowę połączenia ulicy Mykolo Lietuvio z autostradą prowadzącą w kierunku Malat, prace remontowe na trasie prowadzącej w kierunku Ejszyszek, przebudowę ulicy Šiaurinė. Benkunskas podkreślił, że do zrealizowania tych projektów niezbędne jest finansowanie z budżetu państwa. Zdaniem mera, te obiekty odgrywają kluczową rolę w przeprowadzeniu sprawnej i bezpiecznej ewakuacji. Zaznacza, że po ogłoszeniu ewakuacji ludność miasta powinna być przewieziona do innych miejsc w ciągu 48 godzin.

Opr. J. G.

Po ogłoszeniu ewakuacji ludność miasta powinna być przewieziona do innych miejsc w ciągu 48 godzin **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Biuletyn „Szlakiem Narbutta”. „Dzieło z roku 1963 nie umarło”

„Nasz biuletyn jest dowodem na to, że dzieło rozpoczęte w roku 1863 i kontynuowane w latach II wojny światowej nie umarło” — opowiada nam red. naczelny Romuald Sadowski z kieleckiego Klubu Historycznego „Rok1863.pl”.

Leszek Wątróbski: Romku, zacznijmy naszą rozmowę od kilku słów nt. historii...

Romuald Sadowski: Biuletyn „Szlakiem Narbutta” wydawany był w czasach II wojny światowej przez por. Jana Borysewicza pseudonim „Krysia”. Był następnie kontynuowany, w latach 80., przez środowisko kombatanckie AK i od pewnego czasu stał się biuletynem nieaktywnym. Ponieważ wraz z Wojtkiem Prusaczykiem ze szczecińskiego Klubu Historycznego „Szlakiem Narbutta” stwierdziliśmy, że warto będzie w sposób szczególnie doprowadzić do uroczystości 80. rocznicy śmierci Jana Borysewicza — pierwszego wydawcy biuletynu. Konsekwencją tego pomysłu było wydanie jednodniówki, wydania specjalnego „Szlakiem Narbutta” właśnie z tej okazji.

W Waszej „jednodniówce” znalazły się teksty archiwalne...

...które wybraliśmy, by przypomnieć światu dzieło Komendanta „Krysi” oraz przybliżyć wszystkim czytelnikom atmosferę tamtych czasów, naznaczonych wielką odwagą, ogromnym cierpieniem i zdaniem egzaminem z patriotyzmu. Wszystkie opublikowane teksty przytoczyliśmy w oryginalnym brzmieniu i formie, poprawiając jedynie drobne niedociągnięcia.

Jako pasjonaci i historii oraz organizatorzy dwóch klubów historycznych: „Szlakiem Narbutta” i „Rok1863.pl” spełniamy w ten sposób nasz patriotyczny obowiązek, przypominając czytelnikom biuletynu sylwetki wielu bohaterów — takich jak np. płk Ludwik Narbutt czy por. Jan Borysewicz ps. „Krysia”. Nasz biuletyn jest dowodem na to, że dzieło rozpoczęte w roku 1863 i kontynuowane w latach II wojny światowej nie umarło.

Początkowo myśleliście o niewielkiej formie...

...liczącej cztery strony, czyli dwie kartki, aby tylko zaakcentować 80. rocznicę śmierci Jana Borysewicza.

Roman Sadowski red. naczelny Biuletynu „Szlakiem Narbutta”

I dać asumpt do tego, aby pogłębiać wiedzę o tym człowieku. Myśleliśmy też o ewentualnej możliwości wskrzeszenia biuletynu. Efekt natomiast jest taki, że biuletyn ma 24 strony, czyli 12 kartek. Po części są to materiały archiwalne przepisane z biuletynów z roku 1944 i 1945 wzbogacone o nasze komentarze, czyli zespołu redakcyjnego. Jest też, po raz pierwszy opublikowany, tekst rozkazu nr 22, w pełnym brzmieniu, który otworzył kolejne ścieżki wiedzy dla badaczy dziejów AK. Rozkaz ten został wydany przez Komendanta Obwodu nr 67 por. Ludwika Nienartowicza ps. „Mazepa” obejmującego północną część powiatu lidzkiego. Tj. gminy: Ejszyszki, Bieniakonie, Raduń, Werenów i Żyrmuny. Rozkaz został wzbogacony o ciekawy komentarz dr. Kazimierza Krajewskiego. Czytamy w nim o Wileńsko-Nowogródzkim Okręgu Światowego Związku Żołnierzy AK, powstałym w roku 1990. Przez długie lata istnienia tej struktury, skupiającej wileńskich i nowogródzkich żołnierzy AK, prowadzono działalność służącą kontynuowaniu etosu AK czy podejmowaniu ważnych decyzji dla kombatanów i społeczności kresowych.

Walka partyzancka AK na Nowogródzczyźnie i Wileńszczyźnie rozpoczęła się wiosną 1943 roku.

Tak. Jej celem było zwalczanie niemieckiego okupanta, jak i partyzantki sowieckiej. Do powstania biuletynu „Szlakiem Narbutta” doszło dzięki inicjatywie dowódcy II batalionu 77. pp AK oraz Zgrupowania „Północ” por. Jana Borysewicza ps. „Krysia”. A z powodu żywej pamięci w powiatach szczucińskim i lidzkim o Powstaniu Styczniowym i jego tamtejszym naczelniku płk. Ludwiku Narbutcie, biuletyn tam wydawany otrzymał tytuł „Szlakiem Narbutta”.

Jest wiele podobieństw pomiędzy płk. L. Narbuttem a por. J. Borysewiczem...

To prawda — jeden i drugi pochodził z obwodu grodzieńskiego, z powiatu lidzkiego. Obaj rozpoczynali swoją aktywność w polu z garstką podkomendnych. Porucznik „Krysia” walczył na tym samym terenie, gdzie walkę jako pierwszy z carskim zaborcą rozpoczął płk L. Narbutt w lutym 1863 roku. I obaj zginęli w podobnym wieku — 31 lat. Jedną z różnic była liczebność ich oddziałów — Ludwika Narbutta nie przekraczał 300, a siły por. J. Borysewicza, wiosną 1944 roku, liczyły co najmniej 2 tys. osób.

Wasza jednodniówka wygląda na pozór jak bibuła...

...ona tak miała właśnie wyglądać, bo miała być podobna do tej z 1944/45 r. Styczniowy, specjalny numer miał być niejako kontynuacją tych wcześniejszych, zarówno w treści jak i w formie. I uważam, że to się nam udało. I choć wygląda niezgrabnie, jak kilkustronicowa ulotka, ale wydana została w pełni profesjonalnie pod względem edytorskim. Ma swój ISBN i stopkę redakcyjną. Można więc powiedzieć, że w ten sposób staje się wydawnictwem trwałym. I taki był jego zamysł. Jest pierwszym, wydanym przez nasz zespół redakcyjny, biuletynem.

22.>>

W skład naszego kolegium redakcyjnego, obok mnie, wchodzi także: Wojciech Prusaczyk i Maciej Puzik (oba z Klubu Historycznego „Śladem Narbutta”) oraz dr Kazimierz Krajewski (Wileńsko-Nowogródzki Okręg Światowego Związku Żołnierzy AK).

W naszym biuletynie znalazł się też życiorys por. „Krysi” (str. 14-19) przedrukowany z biuletynu z roku 1945 oraz „Ostatnia bitwa i śmierć Narbutta” (str. 20-21) i krótka informacja (str. 22) o naszych klubach historycznych: kieleckim i szczecińskim (ze zdjęciem członków obu klubów pod pomnikiem Powstańców Styczniowych, w Puszczy Rudnickiej, w roku 2024, w towarzystwie regionalistki Krystyny Sławińskiej w pobliżu mostu nad Mereczanką). Na ostatniej zaś stronie opublikowaliśmy wiersz autorstwa Jana Rożnowskiego (z 2024) „O przemijaniu”.

Dziękuję za rozmowę. Życzę Waszej „nowej” redakcji kolejnych, równie ciekawych, wydań biuletynu. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Fot. autor

■ Ejszyszki. Apel pamięci przy symbolicznej kwaterze na komunalnym cmentarzu

■ Członkowie obu klubów pod pomnikiem Powstańców Styczniowych w Puszczy Rudnickiej (2024) w towarzystwie regionalistki Krystyny Sławińskiej w pobliżu mostu nad Mereczanką

Dzisiaj jest bardzo wesoły wtorek, bo to są ostatki! Koniec karnawału!

OSTATKI – jak to ongiś bywało...

Ostatki, zwane także śledzikiem, zapustami lub podkoziółkiem, zwyczajowo zaczynają się w tłusty czwartek, a kończą

we wtorek przed rozpoczynającą **Wielki Post Środą Popielcową**.

Dawniej ostatki wiązały się nie tylko z zabawą taneczną, ale też wieloma zwyczajami i obrzędami, których należało przestrzegać.

Przywoływanie wiosny. Po wsi chodziły tzw. maskary zapustne, czyli głośno hałasujący przebierańcy,

któ-

rzy próbowali pobudzić przyrodę do życia. Często taką maskarą był słomiany niedźwiedź. W takim orszaku podążali też diabeł, baba i dziad oraz Cyganka i Żyd. Przebierańcy chodzili po domach, odgrywając swoje role. Na przykład dziad obcałowywał młode panny, baba kradła, a Cyganka wróżyła. Na koniec urządzano zabawę dla wszystkich mieszkańców.

Symbol postu. Ostatki, które rozpoczynało obżarstwo w tłusty czwartek, kończyły się zawsze we wtorek o północy. Zwykle o tej porze wieszano w kominie dokładnie wymytą patelnię, co symbolicznie oznaczało koniec z wszelkim tłuszczem w diecie przez najbliższe 40 dni.

Punkt dwunasta – cichła też muzyka i zaprzestawano wszelkich tańców. Wierzano, że jeśli ktoś złamie ten zakaz, przez resztę życia będzie tańczył z diabłem.

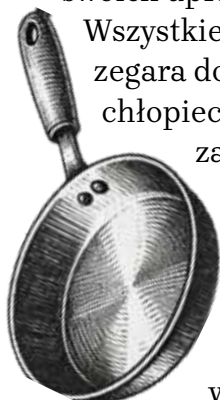
Tańce obrzędowe – ostatni akord zabaw to tańce obrzędowe kobiet „na wysoki len i konopie”. W karczmach zamężne, stateczne gospodynie przed wybiciem północy tańczyły, a właściwie wysoko i rytmicznie podskakiwały, wołając:

Na len na konopie, żeby się rodziły, żeby nasze dzieci nago nie chodziły.

Zachęceni ich przykładem mężczyźni, tańczyli, podskakiwali, rzucali w górę czapki w intencji swoich upraw i wykrzykiwali: **na żyto, na ziemniaki, na owies**.

Wszystkie zabawy zapustne kończyły się o północy. Z wybiciem zegara do karczmy lub izby, w której odbywały się tańce, wbiegał chłopiec z rybem szkieletem albo śledziem wyciętym z papieru, zawieszonym na wysokiej żerdzi. Obwieszczał w ten sposób, że rozpoczyna się Wielki Post, że muszą zakończyć się tańce, że trzeba schować do skrzyń instrumenty muzyczne, a obfite jedzenie zastąpi żur z żytniej mąki, ziemniaki i śledzie.

Rozpoczynał się wtedy czas ciszy, skupienia, czas przygotowań do Wielkanocy.

Zagadka

Właśnie się kończy
najkrótszy z tuzina,
lecz gdy się zaczyna,
najbardziej się sroży
i dokucza zima.

Współczesne zabawy ostatkowe

Bal maskowy. Popularne są bale maskowe, gdzie uczestnicy ukrywają swoją tożsamość za kolorowymi maskami. Możemy też zorganizować konkurs na najlepszy strój czy wróżby karnawałowe.

Gorące poduszki! Tradycyjna zabawa, którą możemy zaadaptować na ostatki. Wszyscy tańczą do muzyki wokół poduszek. Gdy muzyka przestaje grać, zadaniem jest jak najszybsze przytulenie się do poduszki. Poduszek jest oczywiście zawsze o jedną mniej od uczestników zabawy. Zatem ten, który nie zajmie

żadnej poduszki, odpada z danej rundy.

Balony w ruch! Chyba nikt nie wyobraża sobie dobrej zabawy bez kolorowych balonów. A więc mogą to być: taniec solo albo w parach utrzymując balon stale w powietrzu; podawanie balonów stopami lub innymi częściami ciała poza rękami; podbieganie na czas do balonów o konkretnym kolorze, gdy muzyka cichnie. Warto pamiętać, że Ostatki to czas na spontaniczność i szaleństwo, dlatego śmiało można eksperymentować z pomysłami na zabawy.

Jutro — POPIELEC

Środa Popielcowa, inaczej zwana **Popielcem**, to pierwszy dzień **Wielkiego Postu**, jest to dzień kończący karnawał na **46 dni** przed **niedzielą Wielkanocną**.

W obrządku ambrozjańskim Wielki Post zaczyna się dopiero w pierwszy poniedziałek po Środzie Popielcowej.

Papież Jan Paweł II ogłaszał Popielec dniem modlitwy o pokój na świecie.

Zwyczaj posypywania głów popiołem był znany także u starożytnych Greków, Egipcjan i Arabów i we wszystkich kulturach oznaczał pokutę i skruchę.

Środa Popielcowa nie obliuguje wiernych do uczestniczenia w Mszy Świętej, a jednak kościoły są zazwyczaj pełne.

Środa Popielcowa w innych krajach

Popielec to we wszystkich krajach dzień pokuty, refleksji i skruchy, we wszystkich także obowiązuje zwyczaj posypywania głowy popiołem. Jednak w niektórych panują lokalne zwyczaje i tak np.:

W Hiszpanii organizuje się, na znak zakończenia karnawału — „pogrzeb sardynki” (entierro de la sardina). Wypchanej kukle sardynki okazałych rozmiarów wyprawia się najpierw pogrzeb a następnie, podobnie jak naszą Marzannę, pali się ją lub topi.

W Peru organizuje się podobne „przedstawienie” z tym, że sardynkę zastępują skrzypce (entierro del violin). Zwyczaj grzebania instrumentów muzycznych to znak nadchodzącego okresu wyciszenia.

Zwiastuny wiosny

Jeżeli macie już dość zimy i czekacie z utęsknieniem na cieplejszą porę roku, to wystarczy, że wybieżecie się na spacer, otworzycie szeroko oczy, zaczniecie nasłuchiwać, a zauważycie sami, że zima się kończy. Czasem wystarczy, że spojrzycie przez okno i przy odrobinie szczęścia również spostrzeżecie, że niektóre ze zwiastunów wiosny są już widoczne.

Kwiaty. Jedną ze zdecydowanie najwcześniej pojawiających się oznak zbliżającej się wiosny są przebiśniegi. Jak sama nazwa wskazuje — przebijają się jeszcze przez śnieg, czyli wtedy, gdy nie ma jeszcze żadnych innych kwiatów. Moje w ogródku już kwitną!

Ptaki. Jeżeli zobaczycie gdzieś w pobliżu skowronka, bądźcie pewni, że zima już za moment odejdzie w niepamięć. Skowronek jest jednym z pierwszych ptaków, które do nas wracają.

Owady. Najwcześniej można zauważyć biedronki, kowale bezskrzydłe oraz niektóre gatunki motyli. A wczoraj nad moim uchem zabrzączała pszczołka!

Szybka sałatka z kapusty pekińskiej

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom peten mięty”

Prosta, szybka, pożywna i smaczna sałatka na bazie kapusty pekińskiej z dodatkiem piersi z kurczaka. Sałatka na każdą okazję typu święta, uroczystości rodzinne, ale też sprawdzi się jako przekąska do pracy. Możemy też wzbogacić ją o dodatkowy składnik, który lubimy np. kukurydzę.

Składniki:

• 1 średnia kapusta pekińska • 1 pierś z kurczaka • 3 jajka • 2 kiszone ogórki • 1 papryka • 1 cebula • przyprawa do gyrosa • 1 łyżka oleju • 3-4 łyżki majonezu • 1 łyżka musztardy • 1 łyżeczka miodu • pieprz • sól

■ Fot. Freepik.com

Wykonanie:

Jajka ugotować na twardo. Pierś z kurczaka umyć, osuszyć, pokroić w paski lub w kostkę, posypać przyprawą do gyrosa, dodać olej, wszystko wymieszać i zostawić, aby mięso się zamarynowało. Kapustę pekińską opłukać i osuszyć, a następnie drobno ją posiekać. Rozgrzać patelnię i usmażyć mię-

so z kurczaka, aż się ładnie zrumieni. Usmażone mięso przełożyć na talerz wyłożony ręcznikiem papierowym. Paprykę umyć i wydrążyć, a następnie pokroić w kostkę, lub w paseczki. Jajka obrać i pokroić w kostkę, tak samo pokroić ogórki kiszone. Cebulę pokroić w kostkę, a następnie zalać ją wrzącą wodą i odcedzić. Do salaterki dodać

kapustę, paprykę, ogórki, jajka, cebulę i usmażone zimne mięso z kurczaka. Do majonezu dodać musztardę, miód, wymieszać i dodać do sałatki. Sałatkę doprawić do smaku solą i pieprzem. Jeśli sałatki nie będziemy jeść od razu, majonezu nie dodawać za dużo, gdyż warzywa jak postoją puszczą jeszcze trochę soku. ■

Placki z ziemniaków z sosem grzybowym

Puszyste, pyszne placki z gotowanych ziemniaków podane z sosem grzybowym, to prawdziwy rarytas. Ziemniaki możemy wykorzystać z poprzedniego dnia lub ugotować wcześniej i wystudzić. Takie placki sprawdzają się zarówno na obiad, jak i na ciepłą kolację. Grzyby wykorzystałam leśne, ale można wykorzystać też pieczarki, lub suszone grzyby.

Składniki:

• 600 g ugotowanych ziemniaków • 2 łyżki mąki pszennej • 1 łyżka mąki ziemniaczanej • 1 jajko • 1 cebula • sól • pieprz • tłuszcz do smażenia

Sos grzybowy:

• 500 g leśnych grzybów • 1 cebula • 200 ml śmietany • 1 łyżka masła • sól • pieprz • zielona pietruszka • sos grzybowy

Wykonanie:

Obrać, umyć i ugotować ziemniaki w lekko osolonej wodzie i wystudzić.

Przygotować sos: grzyby, mogą być podgrzybki, czy mieszane, obrać, umyć i pokroić w paski. Na patelni rozgrzać masło dodać pokrojoną w kostkę cebulę, lekko ją obsmażyć, dodać grzyby i mieszając smażyć, zmniejszyć grzanie i wolno dusić 5-10 minut, aż będą miękkie. Jeśli grzyby nie puszczą soku, można je lekko podlać wodą. Miękkie grzyby doprawić do smaku solą, pieprzem, wlać śmietanę i chwilę gotować, aby sos się zagęścił. Na koniec dodać posiekaną natkę pietruszki.

■ Fot. autorka

Ziemniaki zmielić w maszynce do mięsa lub przecisnąć przez praskę. Cebulę obrać i posiekać w drobną kostkę, na patelni rozgrzać tłuszcz, dodać cebulkę i usmażyć ją na złoto. Do zmielonych ziemniaków dodać mąkę pszenną i ziemniaczaną i przesmażoną cebulę. Jajko rozmaćcić widelcem, dodać do masy ziemniaczanej, doprawić solą, pieprzem i zagnieść ciasto. Z ciasta formować dłońmi kulki i układać na deseczce posypaną mąką. Na patelni rozgrzać tłuszcz. Każdą kulkę ciasta spłaszczyć dłońią, tak aby placek nie był za cienki i kłaść na gorący tłuszcz i smażyć na średnim grzaniu około trzy minuty, następnie przewrócić na drugą stronę i smażyć do ładnego zrumienienia. Grzanie nie może być duże, gdyż placki nam się spalą, a w środku będą surowe. Usmażone placki ułożyć na talerzu wyłożonym ręcznikiem papierowym, aby obciekły z nadmiaru tłuszczu. Podawać od razu gorące z sosem grzybowym. ■

– Wcale mi nie chodzi o to, że wasza
rodzina jest bogata, po prostu kocham
pana córkę i chcę się z nią ożenić
– Z którą z nich, bo mam trzy?
– Z dowolną.

Kobieta z psem asystującym wyproszona z restauracji. Kontrolerka: „To dyskryminacja”

Urząd Kontrolera ds. Równych Szans na Litwie stwierdził, że trzy restauracje na Starym Mieście w Wilnie naruszyły przepisy o równych szansach, odmawiając obsługi kobiecie, której towarzyszył pies asystujący. Do zdarzenia doszło 30 października ub. r., a sprawa ujrzała światło dzienne po skardze złożonej przez obywatelkę USA.

ODMOWA OBSŁUGI W TRZECZ LOKALACH

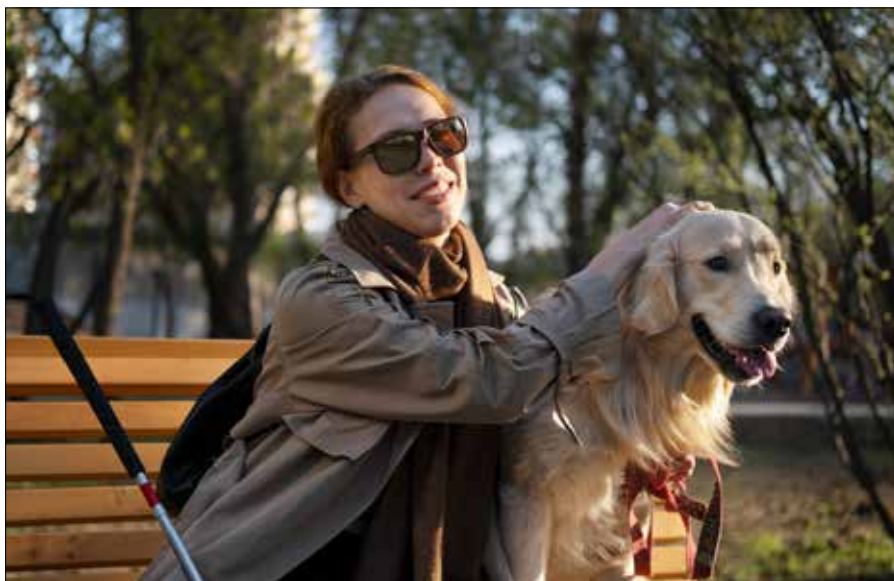
Kobieta, której tożsamości nie ujawniono, wieczorem 30 października udała się wraz z mężem do restauracji Bunte Gans przy ul. Aušros Vartų w Wilnie. Pracownik lokalu, widząc psa asystującego, miał natychmiast nakazać parze opuszczenie restauracji. Podobna sytuacja miała miejsce w sąsiednim Galo do Porto, gdzie również odmówiono im obsługi. Następnie małżeństwo udało się do California Tapas & Wine Bar przy ul. Subačiaus, lecz i tam zostali wyproszeni.

Według relacji kobiety, próby wyjaśnienia, że pies posiada odpowiednie certyfikaty i jest niezbędny ze względu na jej niepełnosprawność, nie przyniosły skutku.

RESTAURACJE TŁUMACZA „NIEPOROZUMIENIE”

Po otrzymaniu skargi Urząd Kontrolera ds. Równych Szans zwrócił się do przedstawicieli restauracji o wyjaśnienia. Bunte Gans i Galo do Porto zapewniły, że doszło do nieporozumienia i nie mają one nic przeciwko psom asystującym. Przedstawiciele lokali tłumaczyli, że w takich przypadkach standardową praktyką jest pytanie innych gości o ewentualne alergie czy lęki przed zwierzętami.

Restauracje wskazały również, że bariera językowa oraz słabe oświetlenie w recepcji mogły utrudnić kelnerom rozpoznanie, że pies towarzyszący klientce jest zwierzęciem asystującym. Dodatkowo, w jednej z restauracji pracownik miał bać się psów, co mogło wpłynąć na jego reakcję.

Litewskie prawo gwarantuje osobom niepełnosprawnym prawo do przebywania w miejscach publicznych z psami asystującymi Fot. Freepik

Z kolei przedstawiciele California Tapas & Wine Bar nie byli w stanie ani potwierdzić, ani zaprzeczyć wersji wydarzeń przedstawionej przez skarżącą. Wskazano, że pracownicy obsługujący klientów tego wieczoru nie są już zatrudnieni w lokalu. Restauracja zapowiedziała jednak szkolenia dla personelu w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami i psami asystującymi.

URZĄD: TO DYSKRYMINACJA

Kontroler ds. równych szans Birutė Sabatauskaitė przypominała, że litewskie prawo gwarantuje osobom niepełnosprawnym prawo do przebywania w miejscach publicznych z psami asystującymi. W tym przypadku zasada ta została złamana.

„Prawo to zostało naruszone, nawet jeśli wynika to z tego, co restauracje uważają za nieporozumienie. Kobiecie (...) nie podano żadnych ważnych powodów wykluczenia, ani też nie poproszono o dokumentację psa asystującego. Sprawiało to wrażenie, że skarżąca nie została obsługiwana specjalnie ze względu na jej psa asystującego, co stanowi dyskryminację ze względu na niepełnosprawność” — stwierdziła kontrolerka.

Jednocześnie dodała, że argumenty restauratorów, dotyczące potencjalnych trudności związanych z obecnością zwierząt w lokalach gastronomicznych — np. alergii innych gości — są zrozumiałe, ale tego typu sytuacje powinny być rozwiązywane w drodze kompromisu.

PROBLEM SYSTEMOWY

Urząd zwrócił uwagę, że dyskryminacja osób z psami asystującymi jest problemem systemowym na Litwie. Skargi dotyczą nie tylko restauracji, ale także środków transportu publicznego, sklepów czy nawet instytucji państwowych.

„W prawodawstwie istnieją luki, które należy wypełnić. Na przykład: zgodnie z obowiązującą ustawą ramową o ochronie praw osób niepełnosprawnych, psy asystujące muszą posiadać określoną formę i rodzaj akredytacji, która jest wydawana tylko przez niektórych, międzynarodowych stowarzyszenia. Obecnie nie ma przedstawicieli takich organizacji na Litwie ani w krajach sąsiednich, więc uzyskanie takiego dokumentu jest praktycznie niemożliwe” — przekazała kontrolerka.

Opr. J.B. na podst. BNS, inf.wł.

Na Litwę wchodzi Allies, polska firma zbrojeniowa

Polska firma zbrojeniowa Allies rozpoczęła działalność na Litwie, zakładając spółkę Allies Lietuva. Nowy podmiot ma dostarczać sprzęt obronny i doradztwo dla litewskich służb mundurowych oraz sił zbrojnych. Spółka jest członkiem Amerykańskiej Izby Gospodarczej.

Według danych Centrum Rejestrow, spółka została zarejestrowana w Wilnie, a jej kierownikiem został obywatel Litwy Vladislav Zapolskis (wg informacji „Kuriera Wileńskiego” — polskiej narodowości). Firma planuje dostarczać zaawansowane systemy bezpieczeństwa i wyposażenie dla straży pożarnej, policji, straży granicznej i wojska.

„Głównym celem firmy jest dostarczanie systemów bezpieczeństwa i sprzętu dla służb specjalnych, takich jak straż pożarna, policja, straż graniczna i wojsko, a także profesjonalne doradztwo” — powiedział Zapolskis.

Spółka planuje zatrudnienie do 10 ekspertów, którzy będą współpracować z litewskimi służbami i instytucjami obronnymi. W dalszej perspektywie firma zamierza rozszerzyć działalność na Łotwę i Estonię.

WSPÓŁPRACA Z DOSTAWCAMI Z UE I USA

Allies specjalizuje się w dostarczaniu nowoczesnych technologii dla sektora obronnego. Jak podkreślił Vladislav Zapolskis, spółka reprezentuje przede wszystkim producentów z USA, ale współpracuje również z firmami z innych krajów. Jej oferta obejmuje uzbrojenie, akcesoria, sprzęt taktyczny, systemy komunikacyjne, bezzałogowe systemy powietrzne oraz usługi eksperckie, szkoleniowe i logistyczne.

Według Zapolskisa, obroty Allies Inc. w ubiegłym roku wyniosły 15 mln euro, co oznacza wzrost o 30 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Kapitał zakładowy nowej spółki na Litwie to 50 tys. euro.

WZMOCNIENIE REGIONALNEJ OBRONNOŚCI

Według informacji zamieszczonych na stronie internetowej spółki, Allies koncentruje się na wzmacnianiu potencjału obronnego Polski oraz państw Europy Wschodniej poprzez dostarczanie najnowocześniejszych technologii wojskowych. Firma podkreśla swoją pozycję jako wyłącznego partnera amerykańskich producentów w regionie.

Oferta spółki obejmuje m.in. systemy walki elektronicznej (SIGINT), rozwiązania z zakresu analityki wywiadowczej, systemy rozpoznawania obrazów, sprzęt balistyczny, noktowizję i termowizję, technologie CBRN (chemiczne, biologiczne, radiacyjne i nuklearne) a także systemy logistyczne i szkoleniowe.

Spółka posiada certyfikat C-compliance międzynarodowego standardu due diligence. Ma też koncesję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

RP, certyfikat ISO 9001-2015, NATO AQAP 2110/2016. Jest członkiem fundacji Global Special Operations Force oraz Amerykańskiej Izby Gospodarczej.

Struktura Allies, według spółki, opiera się na trzech kluczowych filarach: zarządzaniu, ekspertyzie oraz efektywnej organizacji operacyjnej. Zespół managerski wyznacza kierunki rozwoju i realizuje strategiczne cele, bazując na wiedzy zdobytej zarówno w sektorze komercyjnym, jak i instytucjach publicznych. Kluczową rolę odgrywają wyspecjalizowani eksperci, których kompetencje wspierają podejmowanie decyzji i kształtowanie nowych projektów. Sprawne funkcjonowanie spółki zapewnia także zespół back office, odpowiedzialny za formalności prawne, logistykę oraz obsługę zamówień, co pozwala na efektywną realizację bieżących i przyszłych przedsięwzięć. ■

Opr. A.K. na podst. BNS,
Allies, mat.pras., inf.wł.

■ Spółka Allies podczas jednej z ekspozycji Fot. Allies Incorporated

6.45 Studio Wilno
7.05 „Różowy stół odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprawiona
7.45 Przepis dnia
7.55 Moc ziół
8.10 Niejadki i inne przypadki
8.25 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Różowy Stół odkrywa świat
11.35 S. anim. „Agatka i Perseida”
11.45 Tamte lata, tamte dni
12.10 S. „Lepsza połowa”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.35 Z gwiazdą przez świat
14.20 „Czy ja do brze rozumiem?”
14.55 Transmisja Mszy Świętej
16.10 Info Wilno
16.15 Jesteśmy stąd
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Różowy Stół odkrywa świat
17.20 S. anim. „Agatka”
17.30 Baśnie i bajki polskie
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Z miłości do miejsca, z miłości do tańca
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Tamte

lata, tamte dni
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Z miłości do miejsca, z miłości do tańca
00.45 Strona po stronie

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Notatki przyrodnika”
13.15 S. dok. „Duży telewizor”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „(Nie)emigranci”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Płytki”
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „Hannibal”
23.45 S. dok. „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Kakao”
8.00 S. „CSI. Miami”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
11.00 S. „Bądź blisko”
12.00 „Pierw-

sze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „List pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Córka króla moczarów” thriller
00.40 S. „F.B.I.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litewskie Forum Przyszłości
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Powstanie nazistów”
12.50 Wizjonerzy
13.00 „Uroczystość wręczenia Litewskiej Nagrody Naukowej”
14.30 Dodajmy czadu!
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Heartland”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Restauratorzy
19.30 S. dok. „Powstanie nazistów”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Najpiękniejsze pieśni poetów”
23.05 „Legends”
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Rekiny”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”

11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szu-kam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Dokrot Strange” thriller
00.20 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Ciepłe miejsce”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmiertelna broń”
13.25 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Niezniszczalny” film fab.
22.55 „Skazany” thriller

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Służba ratownicza”
10.00 S. „Scho-dy do nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Nasze zwierzęta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”

16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Scho-dy do nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

6.10 S. „Leverage”
7.45 S. „Cobra 11”
8.35 „Przeprowadzka z całym domem”
9.00 „Egązas dūgnas”
9.30 „Magazy-nowe wojny”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Nie możesz wybierać teściów”
12.00 „Talen-ty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Leverage”
18.00 S. „Simp-sonowie”
19.00 „Nie możesz wybierać teściów”
20.00 „Yellowstone”
21.00 „Układ zamknięty” dramat
22.50 S. „Szczę-ki szatana”
00.50 „Przetrwac na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Harry Wild”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Krymina-

lista Pacyfiku"

15.00 S. „Anupamaa"**16.30** S. „Wędruję w czyjejs miłości"**17.00** S. „Ślepa"**18.00** S. „Candice Renoir"**19.00** S. „Straż Pożarna w Chicago"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Tajemnice Brokenwood"**22.50** „Alex Hugo,"**00.45** „Czerwona komnata"**06.10** S. „Akcyjowa 38"**06.55** „Info Poranek"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Kościół z bliska"**09.00** S. „Noce i dnie"**10.00** S. „Ranczo"**10.55** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Królowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Magazyn Rolniczy"**13.55** „Opowieści z dzikiego Madrytu" film dok.**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akcyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** S. „Królowie"**22.05** „Raport specjalny"**23.05** „Za horyzontem" film fab.**01.30** „Syria kra-
ina ruin i zgłisz-
czy" film dok.**07.05** „Afisz kulturalny"**07.15** „Muzyczne poranki"**07.55** „Tamte lata, tamte dni"**08.35** „Podróże z historią"**09.20** „Wydarzenie aktualne"**09.50** „Informacje kulturalne"**10.20** „Człowiek na torze" dramat**12.00** S. „Polskie drogi"**13.40** „Muzykoterapia dla mózgu" film dok.**14.35** „Studio Kultura"**15.40** „Do widzenia, do jutra"**17.15** S. „Polskie drogi"**18.55** „W poszukiwaniu dobrego filmu"**19.35** „Stary" film dok.**21.00** „Sprawa Rity G." spektakl**22.10** „Blue Jasmine" komediodramat**00.00** „Zimowi ludzie" film fab.**07.00** „Panorama"**07.35** „Anna Dymna spotkajmy się"**08.00** „Kuchenne recepty"**12.10** „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"**12.30** S. „Barwy szczęścia"**13.00** „Gość Poranka"**13.25** S. „Ranczo"**15.15** „Tygodnik Kulturalny"**16.00** „Zagadki zwierzogromadki"**16.10** „Zwierzątki Czytaki"**16.30** „Program informacyjny 14.30"**17.00** „Korona królów. Jagiellonowie"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** „Teleexpress Extra"**19.10** „Przegląd

tygodnia"

19.45 „Panorama"**20.10** „Wschód"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.25** S. „Ojciec Mateusz"**23.15** „Od "Chłopów" do Nobla" film dok.**00.10** „Panorama"**08.20** „Był taki dzień"**08.25** „Spór o historię"**08.55** „Flesz historii"**09.10** S. „Czas honoru"**09.55** „W kotle historii"**10.20** „Historia Polski"**10.50** „Polskie 100 lat"**11.15** „Encyklopedia II wojny światowej"**11.40** „Do Studziannej" film dok.**11.55** „Rozkwit bałkańskich miast"**12.45** „Wojownicy czasu"**13.15** S. „Zmiennicy"**14.15** „Szlakiem miejsc niezwykłych"**14.20** S. dok. „Historia w postaciach zapisana"**16.05** „Makłowicz w podróży"**16.30** S. „Korona królów"**16.50** „Skarby opactwa w Krzeszowie" film dok.**17.20** „Polacy na ratunek Żydom"**17.35** S. dok. „Sensacje XX wieku"**18.20** „Polacy na morze"**18.45** „Historia Polski" film dok.**19.35** „Było, nie minęło"**20.05** S. „Czas honoru"**20.50** S. dok. „Polskie 100 lat"**21.15** „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła" film dok.**22.10** „Pożegnanie z Marią" dramat**23.35** „Myśliciele"**23.40** „Enwer Hodża. Najmniej znany dyktator" film dok.**00:20** Wypaczone sumienia**01:00** Słowo życia**01:05** Świat w obrazach**01:10** Informacje dnia**01:30** XX Rajd Katyński**01:55** Poczet Wielkich Polaków**02:00** Anioł Pański**02:05** Ma się rozumieć**02:15** Rozmowy niedokończone**03:25** Święty na każdy dzień**03:30** Poznajemy Polskę**03:45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**04:00** Informacje dnia**04:20** Różaniec**04:50** Myśląc Ojczyzna**05:00** Apel Jasnogórski**05:20** Informacje dnia**05:40** Polski Punkt Widzenia**06:00** Obyś był zimny albo gorący**07:05** Polska Bretania**08:35** Albertynki**08:55** Poczet Wielkich Polaków**09:00** Informacje dnia**09:15** Polski Punkt Widzenia**09:35** Puszcza Białowieska – leśny cmentarz**10:00** Papież Polak do Rodaków**10:30** Słowo życia**10:35** Święty na każdy dzień**10:40** Mocarz pokory**11:00** Informacje dnia**11:15** Jak my to widzimy z daleka widać lepiej**11:45** Zew natury**12:05** Mocni w Wierze**12:35** Słowo życia**12:40** Ma się rozumieć**12:50** Święty na każdy dzień**13:00** Anioł Pański**13:03** Informacje dnia**13:20** Pragnienie Boga**14:00** Polonia**14:30** Msza święta z Jasnej Góry**15:20** Muzyczne chwile**15:30** Misja Szczecin – Madagaskar**16:00** Oddech Boga**16:50** Ma się rozumieć**17:00** Informacje dnia**17:10** Jestem mamą**17:25** Przyroda w Obiektywie**17:40** Zdrowie z Bożej Apteki**17:55** Św. Józef patron na trzecie tysiąclecie**18:10** Prosto o gospodarstwo**18:30** Zostań Żołnierzem RP**18:45** Muzyczne chwile**18:55** Poczet Wielkich Polaków**19:00** Anioł Pański**19:05** Informacje dnia**19:15** Rozmowy niedokończone**20:25** Święty na każdy dzień**20:30** Każdy ma-
luch to potrafi**20:45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**21:00** Informacje dnia**21:20** Różaniec**21:50** Myśląc Ojczyzna**22:00** Apel Jasnogórski**22:20** Informacje dnia**22:40** Polski Punkt Widzenia**23:00** Tętno 2**23:55** Święty na każdy dzień**7.00** Fani cze-
rech kółek**10.00** Łowcy klasyków**12.00** Łowcy staroci**14.00** Naprawa gospodarstwa**19.00** Jak to jest zrobione?**21.00** Gorączka złota: złoty szlak**23.00** Zabójcze łowienie**00.00** Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytaki
 7.20 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
 7.30 Moda na rodzinę
 7.55 W kotle historii
 8.20 Dzika Polska
 8.50 Haszta-
 gi tygodnia
 9.35 S. „Sześć sióstr”
 10.35 Gra słów.
 Krzyżówka
 10.55 Słownik
 polsko@polski
 11.20 Zwierza-
 ki Czytaki
 11.45 Tamte
 lata, tamte dni
 12.10 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
 13.00 Info Wilno
 13.05 Unia kulinarna
 13.25 Hity wszech
 czasów
 14.15 „Historia
 polskiego spor-
 tu” film dok.
 15.25 Jak to działa
 15.50 Info Wilno
 16.00 Koronka do
 Miłosierdzia Bożego
 16.20 S. „Klan”
 16.45 S. „Bar-
 wy szczęścia”
 17.10 Zwierza-
 ki Czytaki
 17.25 „Cześć, czy
 mogę Cię zjeść?”
 17.35 Alchemik
 17.50 S. „Dziew-
 czyny ze Lwowa”
 18.35 Tygiel
 19.00 Info Wilno
 19.15 Studio Wilno
 19.35 Polacy Światu
 19.40 S. „M jak miłość”
 20.30 Program
 informacyjny
 20.55 Pytanie dnia
 21.05 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
 21.55 Tamte
 lata, tamte dni
 22.20 Dzika Polska
 22.45 Unia kulinarna
 23.05 S. „Na sygnale”
 23.50 Info Wilno
 00.10 Studio Wilno
 00.35 Pożyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
 6.02 Dzień do-
 bry Litwo
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
 9.00 S. „Policja kry-
 minalna w Lipsku”
 9.50 S. „Krzyk
 o pomoc”
 10.35 S. „Tandem”
 11.30 S. „Dia-
 gnoza Betty”
 12.15 „Kto i dlaczego?”
 12.45 Notatki
 przyrodnika
 13.15 S. dok.
 „Duży telewizor”
 14.00, 15.00, 16.00,
 Wiadomości
 14.20, 15.15 Dzień
 dobry Litwo
 16.15 S. „Raj
 dla kobiet”
 17.00 S. „Obietnica”
 18.00 Kto i dlaczego?
 18.30 Ważna godzina
 19.30 Dokąd dalej?
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 Litwa
 przemawia
 22.30 „Wiadomo-
 ści rowerowe”
 23.00 S. „Hannibal”
 23.45 S. dok.
 „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
 6.30 S. anim. „Tom
 i Jerry Show”
 7.00 S. „Kakao”
 8.00 S. „CSI. Miami”
 9.00 S. „Poważ-
 ne sprawy”
 10.00 S. „Krw-
 we kwiaty”
 11.00 S. „Bądź blisko”
 12.00 „Pierw-
 sze randki”
 13.00 Pani chłopka
 14.00 S. „Sekret perły”
 15.00 S. „List
 pożegnalny”
 16.00 Wiadomości
 16.30 Dobry wie-
 czór, Litwo
 18.30 Wiadomości
 19.30 KK2
 20.00 Szeszki 20
 21.00 S. „Potrze-
 buję miłości”
 21.30 Wiadomości

22.30 „Koli-
 ber” film fab.
 00.35 S. „F.B.I.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
 6.05 „(Nie)emigranci”
 7.00 Kto i dlaczego?
 7.30 „Płytki”
 8.30 Droga
 9.00 Dzień do-
 bry, Litwo
 11.30 „Pogoń”
 12.00 S. dok. „Po-
 wstanie nazistów”
 12.50 Wizjonerzy
 13.00 Ośmiornica
 13.30 Euromaxx
 14.00 Wilno Mama
 Jazz 2024.
 15.05 Spacerzy
 15.35 S. „Krzyk
 o pomoc”
 16.00 S. „Heartland”
 17.05 Dzień do-
 bry, Litwo
 19.00 „Restauratorzy”
 19.30 S. dok. „Po-
 wstanie nazistów”
 20.20 Wizjonerzy
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 „Międzynarodo-
 wy Konkurs Skrzyp-
 cowy im. Jaschy
 Heifetza 2025”
 23.00 „Spacerzy”
 23.30 Oto kino
 00.00 S. „Raj
 dla kobiet”

6.00 Program
 kulinarny
 6.30 S. „Córka
 ambasadora”
 7.30 „Gwiazd-
 ki gwiazd”
 9.00 S. „Dron”
 10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
 11.00 S. „Marze-
 nia o wolności”
 12.00 S. „Szu-
 kam córki”
 14.00 S. „Ko-
 palnie pasji”
 15.00 S. anim.
 „Simpsonowie”
 16.00 TV3 wia-
 domości

16.30 TV Pomoc
 18.30 TV3 wia-
 domości
 19.30 „Show do-
 brego wieczoru”
 21.00 S. „Na zdrowie”
 21.30 Wieczorne
 wiadomości TV3
 22.20 TV3 sport
 22.30 „Ponad wszelką
 wątpliwość” dramat
 00.15 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
 7.30 S. „Cie-
 płe miejsce”
 8.30 S. „Wojny
 glin. Charków”
 9.30 S. „C.O.D.E.”
 10.30 S. „Mentalista”
 11.30 S. „CSI. Miami”
 12.30 S. „Śmier-
 telna broń”
 13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
 15.00 S. „Pod
 pokładem”
 16.00 S. „C.O.D.E.”
 17.00 S. „Mentalista”
 18.00 S. „CSI. Miami”
 19.00 S. „911”
 20.00 „Wojny
 kupujących”
 20.30 „Ale numer!”
 21.00 „Top
 Gun” dramat
 23.15 „Nieznisz-
 czalny” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
 6.00 S. „Stary”
 7.30 S. dok. „Zostawia-
 jąc wszystko za sobą”
 8.00 S. „Poświę-
 cić wszystko”
 9.00 S. „Służba
 ratownicza”
 10.00 S. „Scho-
 dy do nieba”
 11.00 S. „Stary”
 12.30 Najlepsze
 13.00 Nowy dzień
 14.00 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
 15.00 S. „Aleksandra”
 16.00 Reporter
 16.20 Sport. Pogoda
 16.30 Litwa na żywo
 17.00 S. „Ma na

imię Kozaim”
 18.00 Reporter
 18.30 S. „Stary”
 20.00 Reporter
 20.18 Sport. Pogoda
 20.20 S. „Poświęć
 wszystko”
 21.25 S. „Scho-
 dy do nieba”
 22.30 Reporter
 22.50 Sport. Pogoda
 23.00 Litwa na żywo
 23.30 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
 00.30 S. „Aleksandra”

6.10 S. „Leverage”
 7.45 S. „Cobra 11”
 8.35 „Przeprowadzka
 z całym domem”
 9.00 „Na jednym
 końcu haczyk”
 9.30 „Wojny ma-
 gazynowe”
 10.00 „Yellowstone”
 11.00 „Nie możesz
 wybierać teściów”
 12.00 „Talen-
 ty Ameryki”
 14.00 S. „Cobra 11”
 15.00 S. „Bosch”
 16.00 S. „Leverage”
 18.00 S. „Simp-
 sonowie”
 19.00 „Nie możesz
 wybierać teściów”
 20.00 „Yellowstone”
 21.00 „Burza” thriller
 22.50 S. „Szczę-
 ki szatana”
 00.50 „Przetrwaj
 na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
 6.55 S. „Bądź ze mną”
 8.00 S. „Ślepa”
 9.00 S. „Yargi”
 10.00 S. „Nowy
 Amsterdam”
 11.00 S. „Harry Wild”
 12.00 S. „Straż
 Pożarna w Chicago”
 13.00 S. „Prawo
 i porządek”
 14.00 S. „Krymi-
 nalista Pacyfiku”
 15.00 S. „Anupamaa”
 16.30 S. „Wędruję
 w czyjejś miłości”

17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Can-dice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tajemnice Brokenwood”
00.55 „Czerwona komnata”

06.05 S. „Aka-cjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „Droga”
10.00 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 s. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 „Lodowe królestwo pantery śnieżnej” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Aka-cjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Królowie”
21.55 „Piłka Nożna: Liga Mistrzów”
00.05 „Replikant” film fab.

07.05 „Afish kulturalny”
07.15 „Muzycz-

ne poranki”
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.45 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
10.30 „Do widzenia, do jutra”
12.05 S. „Polskie drogi”
13.45 „Stary” film dok.
15.15 „Wydarzenie aktualne”
15.45 „Dziki Zachód Calamity Jane” film anim.
17.20 S. „Polskie drogi”
19.00 „Od ucha do ucha”
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Mistrz” dramat
22.40 S. „Profesor T”
23.40 „Studio Kultura”

07.00 „Panorama”
07.35 „Stacja Arktyka”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Siłaczka” film dok.
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Okno na Wschód”
19.45 Panorama
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie

się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.15 „Był taki dzień”
08.20 „Ex Libris”
08.35 „Było, nie minęło”
09.10 S. „Czas honoru”
09.50 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski”
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Z matką w sercu” film dok.
12.25 „Pod światem” film dok.
12.35 „Historia kuchni polskiej”
13.20 S. „Zmiennicy”
14.10 „Pomnik Wielkiej Nadziei”
14.20 S. dok. „Kroniki miasta”
15.15 „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła” film dok.
16.05 „Makłowicz w podróży”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Tajemnice, zamki i podziemia”
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Polacy na morze”
18.30 „Historia Polski”
19.00 „Polskie 100 lat”
19.30 „Fake czy historia?”
20.05 S. „Czas honoru”
20.50 „Portrety Wojenne. Kobiety”
21.20 „Kultowe zabytki”
22.10 „Koło historii”
22.40 „...niech świat pamięta o nas... Tragedia Górnoślązaków 1945” film dok.
23.35 „Myśliciele”
23.40 „Sensacje XX wieku”

00.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Uganda Ojca Adama
08.25 Muzyczne chwile
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktu-aria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Leśni zapylacze
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce

13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Dęby w Polsce
13.55 Przerwany posiłek
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
16.00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Opiekuńcze skrzydła – Hospicjum św. Anny w Lubartowie
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrwaliśmy

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Klub Robota
Warsztaty z robotyki

**KONSTRUJ,
PROGRAMUJ,
ROZWIJAJ SIĘ!**

**DOM KULTURY
POLSKIEJ
W WILNIE**

20 marca, godz. 9:00, 11:00, 13:00
21 marca, godz. 9:00, 11:00

Wiek uczestników: 7-10 lat
Więcej informacji: polskidom.lt

Projekt finansowany przez Ambasadę RP w Wilnie

11 MARCA // 13.00

**35-LECIE
ODRODZENIA
NIEPODLEGŁOŚCI
LITWY**

**PAŃSTWOWY CHÓR
„VILNIUS“**

10 MARCA 2025 R.
12.00 GODZ. KONFERENCJA - DYSKUSJA „35 LAT WOLNOŚCI – BEZPIECZEŃSTWO I ODPORNOŚĆ SPOŁECZEŃSTWA“

11 MARCA 2025 R.
12.00 GODZ. POCHÓD ULICAMI RUDOMINA NIOSĄC FLAGĘ LITWY O DŁUGOŚCI 150 METRÓW
13.00 GODZ. KONCERT PAŃSTWOWEGO CHÓRU „VILNO“ ORAZ NAGRODZENIE NAJLEPSZYCH SPORTOWCÓW REJONU WILEŃSKIEGO

KIEROWNIK ARTYSTYCZNY I GŁÓWNY DYRYGENT: ARTURAS DAMBRAUSKAS
DYRYGENT: GILDIJUS PAVILIONIS

CENTRUM KULTURY W RUDOMINIE (UL. WILEŃSKA 2, RUDOMINO)

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie Tel. +370 603 63 636

PRACA

Zatrudnię osobę na stałe do sprzątania oraz pomocy przy domu.

Tel.: +370 661 61 677

„Wesoła Karuzela” – szkołka sobotnia w Gimnazjum im. Szymona Konarskiego

15 marca Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie serdecznie zaprasza wszystkie dzieci w wieku **6–7 lat** do sobotniej szkoły „Wesoła Karuzela” na zajęcia integracyjne i przygotowawcze do nauki w szkole. Tego dnia odbędzie się też dzień Otwartych Drzwi, podczas którego można będzie zapoznać się z ukierunkowaniem gimnazjum, usłyszeć odpowiedzi na pytania, jak przygotować dziecko do szkoły, a na dzieci czekają zajęcia z robotyki, STEAM, chemii i wiele innych.

W programie szkoły sobotniej „Wesoła Karuzela”:

Zajęcia integracyjne i przygotowawcze do nauki w szkole
Zabawy w z nauczycielami języka angielskiego i litewskiego

Muzyczne improwizacje z instrumentami

Zajęcia taneczne z kierownikiem zespołu „Świtezianka”

Kreatywne zajęcia z robotyki, szycia, plastyki, Lego i STEAM

Konsultacje logopedyczne i gotowości szkolnej

Start: 15 marca

Kiedy? W soboty, w **godz. 10:00–12:00**

Razem odkrywajmy świat, zdobywajmy wiedzę i rozwijajmy kreatywność! Czekamy na Was 10 inspirujących spotkań z pełną pasji kadrą pedagogiczną. Do zobaczenia!

Szczegółowa informacja i rejestracja:

tel.: +370 5 213 05 18 (sekretariat szkoły) e-mail:

rastine@konarskio.vilnius.lm.lt

Strona internetowa: www.konarskio.lt

Adres szkoły: ul. Statybininkų 5, Wilno

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbinių 4A

1. 7,82 m²

2. 26,76 m²

3. 55,85 m²

Linksmoji 5

1. 19,59 m²

2. 41,94 m²

3. 115 m²

+370 685 040 80

KAWIARNIA

SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

MB „ALTDENT” №16, 1915

Klinika L. i A. Tretjakovų

- Leczenie • Implantowanie
- Protezowanie (na raty od 3 do 36 mies.)
- Higiena jamy ustnej
- Wybielanie zębów
- Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.
- Panoramyczne zdjęcie zębów.

Współpracujemy z kasą chorych

Ul. Parko 55-1, Vilnius, tel.: 0 (5) 248 5793,
+370 687 17 760 (godz. 8-17),
www.altdent.lt

DZIKIE DZIECI

RODZINNE WARSZTATY STOLARSKIE

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

6 KWIETNIA 2025

9:00 // 10:45 // 13:00 // 14:45

WIĘCEJ INFORMACJI: POLSKIDOM.LT

Kawa americano zmienia nazwę w Kanadzie

Kanadyjskie kawiarnie protestują przeciwko ostatnim działaniom Donalda Trumpa. Ten sugerował ostatnio uczynienie z sąsiedniego kraju 51. stanu USA i zapowiedział nałożenie na niego 25-procentowych ceł. W ramach symbolicznego sprzeciwu z menu lokali w różnych częściach kraju zaczęto usuwać kawę americano. Zastępuje ją bardziej patriotyczne „canadiano”. Inicjatywa przemianowania americano na „canadiano” nie jest pierwszym tego typu pomysłem. Po pełnoskalowym ataku Rosji na Ukrainę z 2022 r. niektóre restauracje zaczęły zastępować obecne w ich menu pierogi ruskie ukraińskimi. Fot. Freepik.com

Udają żałobników, by spróbować makaronu

Trudno sobie z tym poradzić — przyznaje pracownik chińskiego domu pogrzebowego Erlong, w którym od jakiegoś czasu pojawiają się tłumy, by spróbować serwowanego tu klientom makaronu. Niektórzy, by wejść do środka, podają się za żałobników.

Wszystko zaczęło się od turysty, który opublikował w mediach społecznościowych wpis poświęcony temu miejscu. „Jedzenie w tym domu pogrzebowym jest wyjątkowo dobre” — napisał na platformie Xiaohongshu (RedNote). „Kolejka po jedzenie jest dłuższa, niż kolejka po kwiaty dla zmarłego” — podkreślił gość stołówki.

Jeden z pracowników domu pogrzebowego przyznał, że stołówka przeznaczona jest „tylko dla klientów, którzy przychodzą do zakładu pogrzebowego, aby załatwić sprawę”. Jak jednak dodał, nie brakuje osób, które „wkradają się”, by dostać miskę makaronu, a kolejki czasami są tak długie, że „goście muszą czekać kilka godzin na jedzenie”.

Zbyt długie reklamy — 30-latek wygrał w sądzie

Mężczyzna w Indiach w grudniu 2024 r. wraz z przyjaciółmi wybrał się do kina na film „Sam Bahadur”. Przed seansem wyświetlono 25-minutowy blok reklamowy. Mężczyzna, który planował powrót do pracy zaraz po zakończeniu filmu, był wściekły. Złożył pozew przeciwko największej sieci multipleksów PVR Inox, bo poniósł straty finansowe z powodu spóźnienia. Sąd przyznał rację 30-latkowi. Nakazał wypłacenie mu 450 funtów odszkodowania za zmarnowanie jego czasu i 45 funtów rekompensaty za cierpienie psychiczne, a także pokrycie kosztów prawnych.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Pełna koncentracja na fali — balans, determinacja i precyzja Fot. Orestas Gurevičius, ELTA